



คู่มือ การส่งน้ำ และบำรุงรักษา

โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม
ตามกระบวนการ

14 ขั้นตอน



กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



คู่มือ การส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน

- ผู้เขียน : สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
พิมพ์ครั้งแรก : จำนวน 3,000 เล่ม
ปีที่พิมพ์ : สิงหาคม 2552
จัดพิมพ์โดย : สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
811 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
โทร. 0 2669 3738 , 0 2669 3775 โทรสาร 0 2669 3775 , 0 2669 1060
Website : <http://ppp.rid.go.th> E-mail : rid1460@yahoo.com
- พิมพ์ที่ : บริษัท นูม คัลเลอร์ไลน์ จำกัด
77/1 ซอยบรมราชชนนี 2 ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ
เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
โทรศัพท์&โทรสาร. 0 2886 6664 , 0 2886 6517

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

กรมชลประทาน. สำนักกฤษฎีกาและบริหารน้ำ, สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของประชาชน

คู่มือการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ

14 ขั้นตอน กรมชลประทาน. กรุงเทพฯ : กรมชลประทาน, 2552 72 หน้า

1. การส่งน้ำและบำรุงรักษา 2. การมีส่วนร่วม 3. ชลประทาน II. ชื่อเรื่อง

ISBN : 978-974-403-619-3

คำนำ

ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้ส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกและสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการลงตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 ซึ่งกำหนดให้ทุกส่วนราชการดำเนินการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการลง ร้อยละ 30-50 โดยในระยะแรกให้เลือกกระบวนงานหลัก 3-5 กระบวนงานมาดำเนินการก่อน แล้วขยายผลให้ครบทุกกระบวนงานในปี 2550 ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทุกส่วนราชการได้ดำเนินการลดขั้นตอน และระยะเวลาการปฏิบัติราชการลงจนครบทุกกระบวนงาน การที่ส่วนราชการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการลงได้ เป็นเพียงการดำเนินการเพื่อหน่วยงานของตนเองที่ยังไม่สามารถแสดงถึงความมั่นใจได้ว่าการให้บริการนั้นเป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับได้ เพราะแม้แต่งานบริการประเภทเดียวกันที่มีการให้บริการในหน่วยงานสาขาหรือหน่วยงานในระดับภูมิภาค ยังพบว่ามีการทำงานที่แตกต่างกันทั้งในเรื่องระยะเวลาการให้บริการ ขั้นตอนการให้บริการ การวินิจฉัย หรือการใช้อดุลยพินิจ

ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใดสามารถได้รับบริการจากกรมชลประทานอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค เป็นมาตรฐานเดียวกันที่เกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานยอมรับได้ กรมชลประทานจึงได้จัดทำ "คู่มือการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน" นี้ขึ้นมา เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานประจำฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาทุกคนสามารถปฏิบัติงานไปในแนวทางเดียวกัน โดยมาตรฐานที่กำหนดขึ้นนี้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม และสามารถวัดผลได้ เพราะจะเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์ในการติดตามผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของทุกฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาด้วย เพื่อจะได้นำมาแก้ไขปรับปรุงในโอกาสต่อไป

อนึ่ง หากมีข้อผิดพลาดประการใดในคู่มือฉบับนี้ ผู้จัดทำใครขอใหท่านจัดส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปที่กลุ่มงานพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ เพื่อจะได้ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป จักเป็นพระคุณยิ่ง

กลุ่มงานพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ ส่วนบริหารจัดการน้ำ
สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ กรมชลประทาน

สารบัญ

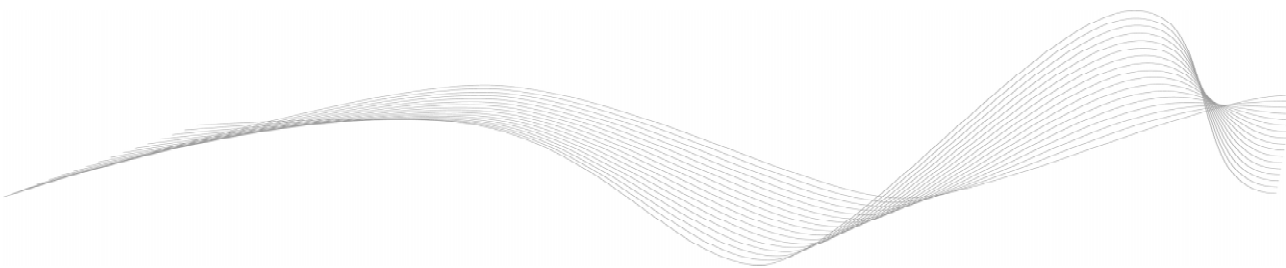
	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	7
1.1 วัตถุประสงค์	8
1.2 ขอบเขต	8
1.3 คำจำกัดความ	9
1.4 หน้าที่ความรับผิดชอบ	12
บทที่ 2 กระบวนการทำงาน	17
2.1 แผนผังกระบวนการงาน	20
2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	21
บทที่ 3 ระบบติดตามประเมินผล	39
3.1 เป้าหมาย	39
3.2 เครื่องมือในการสำรวจ	40
3.3 วิธีการสำรวจความพึงพอใจ	42
3.4 การวิเคราะห์	43
3.5 ระยะเวลาดำเนินงานและสถานที่	44
3.6 หน่วยงานที่รับผิดชอบ	44
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	49
ภาคผนวก ก แบบฟอร์มที่ใช้ในกระบวนการด้านการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม 14 ขั้นตอน	50
ภาคผนวก ข แบบฟอร์มการสำรวจติดตามคุณภาพ การให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม 14 ขั้นตอน	67

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	แสดงความสัมพันธ์ของ 11 กิจกรรม การมีส่วนร่วมด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา	17
ภาพที่ 2	แผนผังการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกร มีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน	20
ภาพที่ 3	แสดงปฏิทินการส่งน้ำและแผนการบำรุงรักษา	32

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	ปฏิทินขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการส่งน้ำและบำรุงรักษา	19
ตารางที่ 2	ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคเหนือ	26
ตารางที่ 3	ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	27
ตารางที่ 4	ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคกลาง	28
ตารางที่ 5	ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคตะวันออก	29
ตารางที่ 6	ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคใต้	30



บทที่ 1

บทนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้กำหนดให้กรมชลประทานเป็นกรมบริการที่รับผิดชอบและให้บริการสาธารณะ ที่สำคัญมากประการหนึ่งคือการให้บริการประชาชนซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานในเขตพื้นที่ชลประทานได้รับความสะดวกจากการได้รับบริการและสามารถเข้าถึงงานบริการของรัฐได้โดยง่าย ดังนั้น กรมชลประทานจึงเล็งเห็นความสำคัญของงานบริการด้านส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยมีหน่วยงานในระดับภูมิภาคทั่วประเทศ อันได้แก่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ทั้งในโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา และโครงการชลประทาน (จังหวัด) ดำเนินการให้บริการตามมาตรฐาน “คู่มือการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน” ฉบับนี้ เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพของงานบริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาได้ทั่วทุกหน่วยอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การทำงานได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย กล่าวคือ เกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานได้รับบริการที่มีคุณภาพ เสร็จรวดเร็วตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพราะมีเกณฑ์ในการเปรียบเทียบผลงานระหว่างหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเดียวกันไว้ชัดเจน นั่นคือ เมื่อทำการประเมินผลก็จะสามารถเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ได้ และที่สำคัญเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานทุกคนได้รับบริการที่รวดเร็ว เสมอภาค และเป็นธรรม

1.1 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานประจำฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษานำไปใช้สำหรับการปฏิบัติงานด้านส่งน้ำและบำรุงรักษาของโครงการ
- (2) เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการปรับปรุงคุณภาพงานของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- (3) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริการของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ
- (4) เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทานไปสู่ระดับสากล

1.2 ขอบเขต

ขอบเขตการใช้คู่มือฉบับนี้ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน ในเขตพื้นที่ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน 86 แห่ง รวมพื้นที่ชลประทาน 17,177,947 ไร่ และโครงการชลประทาน ขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทาน (จังหวัด) จำนวน 709 แห่ง รวมพื้นที่ชลประทาน 6,556,660 ไร่ (ข้อมูลถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2550) โดยมีผู้เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ชลประทานที่ปฏิบัติงานในโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานจังหวัดต่างๆ เกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานที่เป็นสมาชิกอยู่ภายใต้องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานประเภทต่าง ๆ และที่เป็นตัวแทนในคณะกรรมการจัดการชลประทาน ตลอดจนทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ

1.3 คำจำกัดความ

เพื่อให้เป็นที่เข้าใจกันในคำศัพท์เฉพาะที่ได้กล่าวถึงในคู่มือการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน มีคำศัพท์ต่าง ๆ ดังนี้

9

คำที่เกี่ยวข้อง	ความหมาย
(1) องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน	หมายถึง องค์กรที่เกิดขึ้นจากการที่เกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตรับน้ำชลประทานได้รวมตัวกันจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการจัดการน้ำและบำรุงรักษาระบบชลประทาน ซึ่งแบ่งตามสถานภาพด้านกฎหมายออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) ประเภทไม่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ • กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) • กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน (2) ประเภทเป็นนิติบุคคล ได้แก่ • กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน • สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน • สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน
(2) กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (Water Users Group : WUG)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีขอบเขตพื้นที่องค์กรฯ ครอบคลุมพื้นที่แจกส่งน้ำ 1 แฉก หรือคูน้ำ 1 สาย โครงสร้างองค์กรฯ ประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่ม 1 คน (อาจมีผู้ช่วยตามความจำเป็น) และสมาชิกผู้ใช้น้ำ โดยพื้นที่หนึ่งกลุ่มผู้ใช้น้ำไม่ควรเกิน 1,000 ไร่
(3) กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน (Integrated Water Users Group : IWUG)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีขอบเขตพื้นที่องค์กรฯ ครอบคลุมพื้นที่คลองส่งน้ำสายใหญ่ หรือคลองซอย หรือคลองแยกซอย หรือโซนส่งน้ำ 1 โซน หรืออาจครอบคลุมพื้นที่ทั้งโครงการชลประทาน แต่มากที่สุดไม่ควรเกิน 20,000 ไร่ ต่อหนึ่งองค์กรฯ โดยโครงสร้างกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน ประกอบด้วยกลุ่มพื้นฐานหลายกลุ่มที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำหรือคลองสายเดียวกัน มีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการที่เลือกมาจากสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อจัดการน้ำจากแหล่งน้ำ หรือคลองส่งน้ำสายใหญ่ หรือคลองซอย หรือคลองแยกซอย หรือโซนส่งน้ำ รวมทั้งในระดับคูน้ำ

คำที่เกี่ยวข้อง	ความหมาย
(4) กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน (Farmer Group : FG)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรไว้กับนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่ที่จะจัดตั้ง ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยอาศัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2547 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อันได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง และเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ซึ่งในการดำเนินการผลิต การค้า การบริการ และการดำเนินธุรกิจอื่น ๆ นั้น สามารถนำเงินกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการหักไว้เป็นทุนสำรองมาแบ่งเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว หรือเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับกลุ่มเกษตรกรในระหว่างปี หรือเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกรตามที่กำหนดในข้อบังคับ ฯลฯ
(5) สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน (Water Users Association : WUA)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นสมาคมผู้ใช้น้ำชลประทานไว้กับกระทรวงมหาดไทย ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2535 บรรพ1 ลักษณะ2 หมวด2 ส่วนที่2 ว่าด้วย "สมาคม" มาตรา 78-109 มีขอบเขตพื้นที่และโครงสร้างการบริหารองค์กรฯ เช่นเดียวกับกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกัน (ซึ่งอาจจะเน้นการจัดการน้ำชลประทานเป็นสำคัญ) โดยมีใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน
(6) สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน (Water Users Co-operative : WUC)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทานไว้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยอาศัยพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการจัดการน้ำชลประทาน การดำเนินธุรกิจสามารถนำผลกำไรมาแบ่งปันกันได้ ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน ครอบคลุมเช่นเดียวกับกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน และมีโครงสร้างการบริหารองค์กรฯ ในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ เช่นเดียวกับกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน

คำที่เกี่ยวข้อง	ความหมาย
(7) คณะกรรมการจัดการชลประทาน (Joint Management Committee for Irrigation : JMC)	หมายถึง กลุ่มบุคคลจากหลายภาคส่วนที่มีผลเกี่ยวข้องกับการใช้หรือความต้องการและผลประโยชน์ของเกษตรกรโดยตรง เพื่อร่วมมือกันบริหารจัดการ แบ่งปันน้ำให้เกษตรกรผู้รับน้ำได้น้ำอย่างเป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจาก 4 ส่วน คือ - องค์การผู้ใช้น้ำชลประทาน - โครงการชลประทานในพื้นที่ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน และอื่นๆ คณะกรรมการจัดการชลประทานที่จัดตั้งขึ้นนี้ มีความมุ่งหมายให้ทำหน้าที่การบริหารจัดการ อันได้แก่ ตัดสินใจ กำกับดูแลและสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการชลประทาน ดังนี้ 1) การจัดสรรน้ำหรือการส่งน้ำ อันได้แก่ การกำหนดฤดูกาล/ปฏิทินการส่งน้ำ พื้นที่ส่งน้ำ วิธีการส่งน้ำและแผนการส่งน้ำ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อให้การแพร่กระจายน้ำตรงต่อความต้องการของเกษตรกรอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และประหยัด ทั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ - การส่งน้ำในระบบชลประทานในส่วนที่กลุ่มผู้ใช้น้ำรับผิดชอบ - การส่งน้ำในระบบชลประทานในส่วนที่เจ้าหน้าที่ชลประทานรับผิดชอบ 2) การบำรุงรักษาระบบชลประทาน อันได้แก่ กำหนด/ปฏิทินการบำรุงรักษา วิธีการบำรุงรักษา และแผนการบำรุงรักษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อให้มีการบำรุงรักษาระบบชลประทานจนสามารถใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีและยาวนาน ทั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ - การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่กลุ่มผู้ใช้น้ำรับผิดชอบ

คำที่เกี่ยวข้อง	ความหมาย
	- การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่เจ้าหน้าที่ - ชลประทานรับผิดชอบ ซึ่งจะแบ่งย่อยออกเป็น - งานทำเอง - งานจ้างเหมาโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำ/อบต./เอกชน 3) การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ การส่งเสริมการผลิตเกษตร สินค้าเกษตร การตลาดสินค้าเกษตร และอื่นๆ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากน้ำชลประทานมีผลตอบแทนสูงสุด ตลอดจนทั้งเป็นจุดศูนย์กลางในการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมระหว่างภาคเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชน

1.4 ทบทวนความรับผิดชอบ

การปฏิบัติงานตามคู่มือการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาท ดังนี้

คำที่เกี่ยวข้อง	อักษรย่อ	ความหมาย
(1) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา	คป.	(1) วางแผน ควบคุม ตรวจสอบ และดำเนินการส่งน้ำและบำรุงรักษาในเขตพื้นที่ของโครงการ ประกอบด้วยอาคารชลประทาน ขนาดกลาง อาคารชลประทานขนาดเล็ก คลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ (2) ควบคุมการจัดสรรน้ำ การปรับปรุงซ่อมแซมระบบการส่งน้ำและระบบระบายน้ำที่สามารถส่งน้ำแก่พื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (3) รวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับน้ำท่า น้ำฝน คุณภาพของน้ำ ลักษณะของดินที่มีความเหมาะสมสำหรับไว้เพื่อการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ

คำที่เกี่ยวข้อง	อักษรย่อ	ความหมาย
		(4) ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูก เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคข้อขัดแย้งในเรื่องของการใช้น้ำ (5) ให้คำแนะนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการส่งน้ำ การซ่อมบำรุงรักษาอาคารชลประทานแก่เกษตรกรผู้ใช้น้ำ (6) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (7) อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรให้รู้จักใช้น้ำชลประทานอย่างถูกวิธี (8) บริหารงานประตุน้ำของแต่ละโครงการ (9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
(2) โครงการชลประทาน (จังหวัด)	คป.	(1) วางแผน ควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการส่งน้ำและบำรุงรักษาของโครงการพิเศษที่ได้รับมอบหมาย (2) ควบคุมดำเนินงานของกรมชลประทานภายในเขตจังหวัดที่รับผิดชอบ (3) ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อเร่งรัดการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ส่งเสริมกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ การเกิดอุทกภัย รวมทั้งติดตั้งเครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้าตู้ควบคุม (4) ให้คำแนะนำในการใช้เครื่องสูบน้ำ บำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ และระบบส่งน้ำ (5) วางแผนงานส่งน้ำและบำรุงรักษาและระบายน้ำ (6) จัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำท่า น้ำฝน และปริมาณน้ำที่ส่งเข้าพื้นที่โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่ โครงการ

คำที่เกี่ยวข้อง	อักษรย่อ	ความหมาย
		ชุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ โครงการพิเศษอื่น ๆ ประกอบด้วยโครงการ ตามพระราชดำริ โครงการขนาดกลาง โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง และงาน ก่อสร้างอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย (7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติ งานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
(1) ฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน	ฝจน.	(1) วางแผน จัดสรรน้ำ การส่งน้ำ การระบาย น้ำ และการใช้น้ำเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด (2) ดำเนินการเรื่องการใช้ที่ราชพัสดุในเขต พื้นที่โครงการ รวมทั้งงานด้านเกษตร ชลประทาน (3) ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องในการวางแผนปลูกพืช การ สำรวจเก็บสถิติผลผลิตด้านการเกษตร ภายในเขตโครงการ (4) ควบคุมงานปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษา โครงการ (5) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (6) จัดฝึกอบรมและให้คำแนะนำแก่เกษตรกร ให้รู้จักการใช้น้ำชลประทานอย่างถูกต้อง เพื่อเพิ่มผลผลิตในด้านการเกษตรได้อย่าง มีประสิทธิภาพประสิทธิผล
(2) ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา	ฝสบ.	(1) ควบคุมดูแลการส่งน้ำและบำรุงรักษา ระบบชลประทานขนาดกลาง โครงการ ชลประทานขนาดเล็ก โครงการตามพระ ราชดำริ โครงการพิเศษ ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับ ผิดชอบ (2) ประสานงานกับอำเภอและเกษตรกรในการ พิจารณาแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับงาน ส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูก

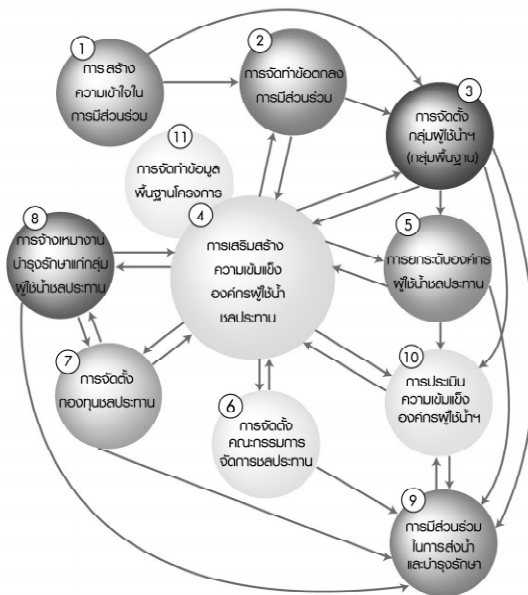
คำที่เกี่ยวข้อง	อักษรย่อ	ความหมาย
		(3) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (4) ฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้เรื่องการใช้ น้ำอย่างถูกวิธี (5) พิจารณาและควบคุมงานก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบส่งน้ำ ระบบ ระบายน้ำ และอาคารชลประทาน
(5) พนักงานส่งน้ำ	พ.ส่งน้ำ	(1) ศึกษาแผนการปลูกพืช และกำหนดการส่ง น้ำของโครงการ โดยยึดเป็นแผนหลัก ประจำฤดูกาลเพาะปลูก (2) ควบคุม ยกระดับน้ำในคลอง โดยการอัดน้ำ ให้ถึงระดับสูงสุด เพื่อจะได้ส่งน้ำเข้าท่อส่ง น้ำเข้านาได้ตามปริมาณที่ต้องการ (3) ตรวจสอบปริมาณน้ำในคลองส่งน้ำทุก ๆ ระยะ เพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำ และ ตรวจวัดปริมาณน้ำที่ส่งออกท่อส่งน้ำเข้า นาให้เป็นไปตามกำหนดการส่งน้ำ (4) ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดปิด-เปิดอาคาร ชลประทานต่าง ๆ โดยพลการ (5) ร่วมรับผิดชอบกับผู้รักษาอาคาร ชลประทานในการเปิด-ปิดอาคารบังคับน้ำ ในคลอง เพื่อควบคุมปริมาณน้ำและระดับ น้ำให้เหมาะสมในสถานการณ์ผิดปกติ เช่น ฝนตกหนัก เป็นต้น และต้องรายงานขึ้นไป ยังโครงการฯ โดยด่วน (6) ดูแลคลองส่งน้ำและอาคารในคลองส่งน้ำ ให้อยู่ในสภาพดี เมื่อพบอาคารชำรุดเสีย หายให้รายงานโครงการฯ ทันที (7) พิจารณาวางแผนกำจัดวัชพืชในคลองส่ง น้ำในเขตรับผิดชอบ (8) ฝึกอบรมเกษตรกร และให้ความรู้ต่อ เกษตรกรให้ใช้น้ำในแปลงเพาะปลูกอย่าง ถูกวิธีและประหยัด

คำที่เกี่ยวข้อง	อักษรย่อ	ความหมาย
		(9) ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเขตรับผิดชอบ เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับน้ำ และเพื่อให้เกษตรกรใช้น้ำเพาะปลูกได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น (10) ติดตามและให้ความร่วมมือในการสำรวจสถิติการเกษตรต่าง ๆ เช่น สถิติการปลูกพืช สถิติผลผลิตการเกษตร ฯลฯ

บทที่ 2

กระบวนการทำงาน

กระบวนการทำงาน ได้วางให้สอดคล้องกับทิศทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ในกิจกรรมที่ 9 การมีส่วนร่วมในการส่งน้ำและบำรุงรักษา



ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของ 11 กิจกรรมการมีส่วนร่วมด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา

การส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน



ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดพื้นที่ส่งน้ำ



ขั้นตอนที่ 2 การแจ้งความต้องการปลูกพืชของกลุ่มผู้ใช้น้ำ



ขั้นตอนที่ 3 การปรับแผนการส่งน้ำให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร



ขั้นตอนที่ 4 การประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทานเพื่อทำความตกลงการส่งน้ำ



ขั้นตอนที่ 5 การแจ้งข้อตกลงการส่งน้ำแก่หัวหน้าองค์กรผู้ใช้น้ำ แต่ละระดับ และสมาชิก



ขั้นตอนที่ 6 การบำรุงรักษาระบบชลประทาน



ขั้นตอนที่ 7 การส่งน้ำตามแผน



ขั้นตอนที่ 8 การตรวจเยี่ยมเพื่อสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ



ขั้นตอนที่ 9 การวัดปริมาณน้ำที่จัดสรร



ขั้นตอนที่ 10 การแจ้งพื้นที่ปลูกพืชและกิจกรรมของผู้ใช้น้ำ



ขั้นตอนที่ 11 การสำรวจข้อมูลผลผลิต ราคา และปัญหา หรือความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ



ขั้นตอนที่ 12 การประมวลผลการดำเนินงาน



ขั้นตอนที่ 13 การประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทาน เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน



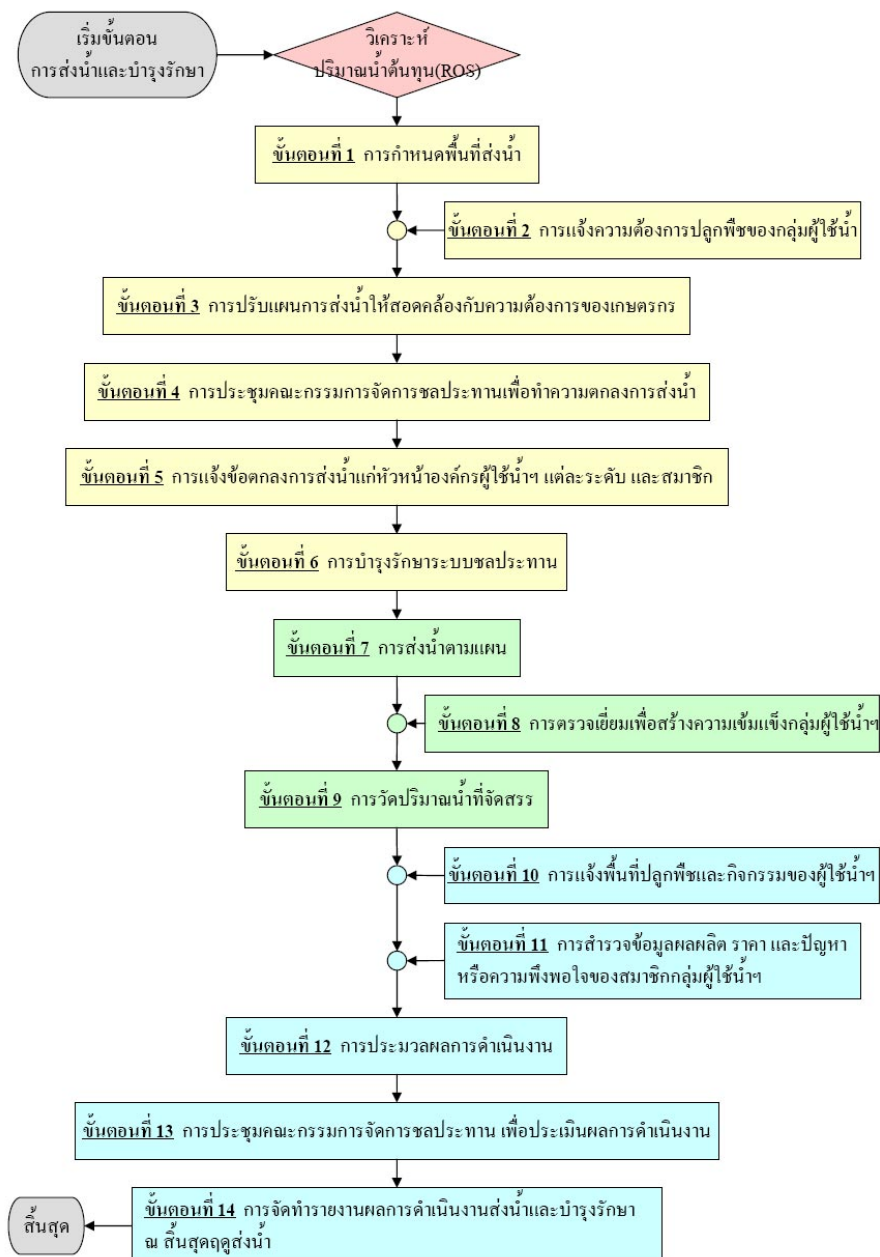
ขั้นตอนที่ 14 การจัดการทำรายงานผลการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา ณ สิ้นสุดฤดูกาลส่งน้ำ

ตารางที่ 1 ปฏิทินขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการส่งน้ำและบำรุงรักษา

ช่วงเวลา สัปดาห์ที่	ก่อนการส่งน้ำ					ระหว่างการส่งน้ำ																		สิ้นสุดฤดูกาลส่งน้ำ		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
ขั้นตอนที่	1. การกำหนดพื้นที่ส่งน้ำ					7. การส่งน้ำตามแผน																		10. การแจ้งพื้นที่ปลูกพืชและกิจกรรมของผู้ใช้น้ำ 11. การสำรวจข้อมูลผลผลิต ราคา และปัญหาหรือความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ		
	2. การแจ้งความต้องการปลูกพืชของกลุ่มผู้ใช้น้ำ																									
	3. การประเมินผลการส่งน้ำให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร					8. การตรวจเยี่ยมเพื่อสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ																		12. การประมวลผลการดำเนินงาน 13. การประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทานเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน 14. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา ณ สิ้นฤดูกาลส่งน้ำ		
	4. การประชุมคณะกรรมการชลประทานเพื่อหาความต้องการส่งน้ำ																									
	5. การแจ้งข้อตกลงการส่งน้ำแก่หัวหน้าของลุ่มผู้ใช้น้ำ แต่ละระดับและสมาชิก					9. การวัดปริมาณน้ำที่จัดสรร																				
6. การบำรุงรักษาแบบชลประทาน																										

2.1 แผนผังกระบวนการงาน

20



ภาพที่ 2 แผนผังการส่งน้ำและบำรุงรักษา
โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน

2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ก่อนจะถึงฤดูการส่งน้ำ โครงการชลประทานต่าง ๆ จะต้องทำการวิเคราะห์ปริมาณน้ำต้นทุน (Reservoir Operation Study - ROS) ซึ่งสามารถใช้ตารางสำเร็จรูปที่สร้างโดยโปรแกรม Microsoft Excel โดยมีวิธีการใช้งาน ดังนี้

1. กรณีมีแหล่งน้ำต้นทุน (อ่างเก็บน้ำ)

1. จากโปรแกรม Excel (เป็นอ่างเก็บน้ำ) ที่กำหนดให้ การกรอกข้อมูลเพื่อคำนวณหาการใช้ น้ำ (ROS) ต้องดำเนินการทั้งหมด 3 sheet คือ

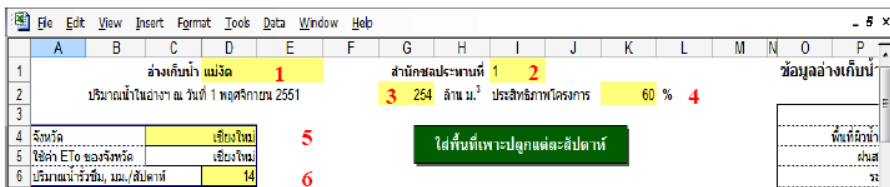
1.1 fill_data

1.2 ROS

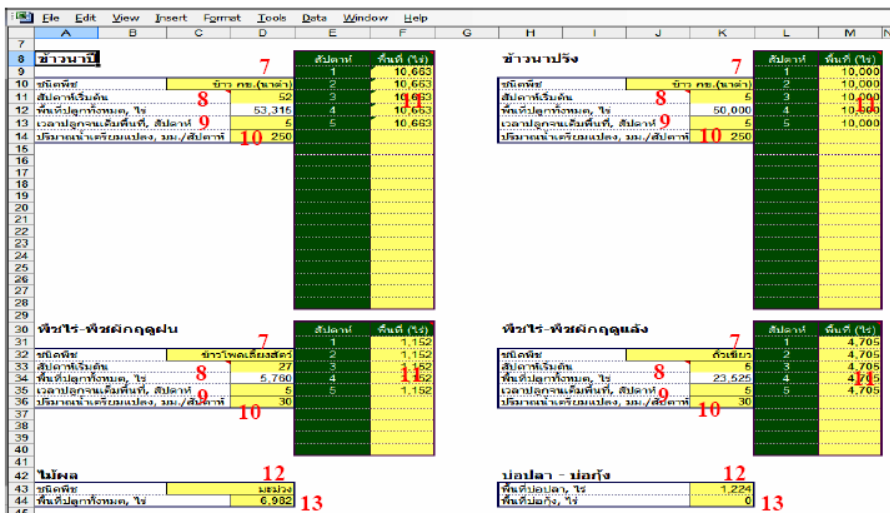
1.3 การใช้ที่ดิน

2. การกรอกข้อมูล sheet : fill_data กรอกข้อมูลเฉพาะ cell ที่มีพื้นสีเหลืองอ่อนเท่านั้น

2.1 ข้อมูลทั่วไป : 1) ชื่ออ่างเก็บน้ำ 2) สำนักชลประทานที่ 3) ปริมาณน้ำในอ่าง ณ 1 พ.ย.51 4) ประสิทธิภาพโครงการ 5) จังหวัดที่ตั้งโครงการ 6) ปริมาณน้ำรั่วซึมมม./สัปดาห์ (ภาคกลางใช้ 7 มม./สัปดาห์ , ภาคอื่นๆ ใช้ 14 มม./สัปดาห์)



2.2 ข้อมูลการเพาะปลูกข้าว พืชไร่-พืชผัก ฤดูฝน และฤดูแล้ง ไม้ผล บ่อปลา - บ่อกุ้ง



- 7) การปลูกข้าวและพืชไร่ ให้เลือกชนิดพืช สำหรับข้าวมีให้เลือกใช้ได้เฉพาะข้าว กข.(นาดำ) ส่วน พืชไร่-พืชผัก ซึ่งแต่ละโครงการจะมีการปลูกพืชหลายชนิดให้เลือก พืชที่เห็นว่าจะใช้เป็นตัวแทนพืชที่ปลูกในเขตโครงการ
- 8) สัปดาห์ที่เริ่มปลูกโดยมีให้เลือกทั้งหมด 52 สัปดาห์ ตามตารางที่แนบต้องกำหนดให้ถูกต้อง เพราะหากกำหนดการปลูกพืชฤดูแล้งและฤดูฝนในช่วงเวลาทับซ้อนกัน การใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกจะสูงมาก ทำให้น้ำหมดอย่างตาราง ROS จะเกิดข้อมูล Error ได้

สัปดาห์	วันเริ่ม	วันสิ้นสุด	สัปดาห์	วันเริ่ม	วันสิ้นสุด	สัปดาห์	วันเริ่ม	วันสิ้นสุด	สัปดาห์	วันเริ่ม	วันสิ้นสุด	สัปดาห์	วันเริ่ม	วันสิ้นสุด
1	01 พ.ย.	07 พ.ย.	11	10 ม.ค.	16 ม.ค.	21	21 มี.ค.	27 มี.ค.	31	30 พ.ค.	05 มิ.ย.	41	08 ส.ค.	14 ส.ค.
2	08 พ.ย.	14 พ.ย.	12	17 ม.ค.	23 ม.ค.	22	28 มี.ค.	03 เม.ย.	32	06 มิ.ย.	12 มิ.ย.	42	15 ส.ค.	21 ส.ค.
3	15 พ.ย.	21 พ.ย.	13	24 ม.ค.	30 ม.ค.	23	04 เม.ย.	10 เม.ย.	33	13 มิ.ย.	19 มิ.ย.	43	22 ส.ค.	28 ส.ค.
4	22 พ.ย.	28 พ.ย.	14	31 ม.ค.	06 ก.พ.	24	11 เม.ย.	17 เม.ย.	34	20 มิ.ย.	26 มิ.ย.	44	29 ส.ค.	04 ก.ย.
5	29 พ.ย.	05 ธ.ค.	15	07 ก.พ.	13 ก.พ.	25	18 เม.ย.	24 เม.ย.	35	27 มิ.ย.	03 ก.ค.	45	05 ก.ย.	11 ก.ย.
6	06 ธ.ค.	12 ธ.ค.	16	14 ก.พ.	20 ก.พ.	26	25 เม.ย.	01 พ.ค.	36	04 ก.ค.	10 ก.ค.	46	12 ก.ย.	18 ก.ย.
7	13 ธ.ค.	19 ธ.ค.	17	21 ก.พ.	27 ก.พ.	27	02 พ.ค.	08 พ.ค.	37	11 ก.ค.	17 ก.ค.	47	19 ก.ย.	25 ก.ย.
8	20 ธ.ค.	26 ธ.ค.	18	28 ก.พ.	06 มี.ค.	28	09 พ.ค.	15 พ.ค.	38	18 ก.ค.	24 ก.ค.	48	26 ก.ย.	02 ต.ค.
9	27 ธ.ค.	02 ม.ค.	19	07 มี.ค.	13 มี.ค.	29	16 พ.ค.	22 พ.ค.	39	25 ก.ค.	31 ก.ค.	49	03 ต.ค.	09 ต.ค.
10	03 ม.ค.	09 ม.ค.	20	14 มี.ค.	20 มี.ค.	30	23 พ.ค.	29 พ.ค.	40	01 ส.ค.	07 ส.ค.	50	10 ต.ค.	16 ต.ค.
												51	17 ต.ค.	23 ต.ค.
												52	24 ต.ค.	30 ต.ค.

- 9) เวลาปลูกจนเต็มพื้นที่ หมายถึง จำนวนสัปดาห์ที่ใช้การปลูกข้าวและพืชไร่ในแต่ละฤดู จนเต็มพื้นที่โครงการ ในที่นี้กำหนดขอบเขตไว้สูงสุด 20 สัปดาห์ ในพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกช่วงฤดูฝนระยะเวลาเกิน 52 สัปดาห์ ให้กรอกข้อมูลที่ปลูกจริงในปัจจุบันผลการคำนวณการใช้น้ำจะถูกคำนวณแล้วนำข้อมูลส่วนที่เกินจากสัปดาห์ที่ 52 มาใส่ย้อนในสัปดาห์ที่ 1, 2เรื่อยไปจนครบสัปดาห์ตามอายุของพืช ซึ่งก็คือการใช้น้ำของการปลูกพืชฤดูฝนแต่ต้องใช้น้ำต่อเนื่องถึงฤดูแล้งซึ่งโครงการจะต้องพิจารณาจัดสรรน้ำให้ด้วย
 - 10) ปริมาณน้ำเตรียมแปลง ให้กรอกข้อมูลตามความต้องการใช้จริงของแต่ละพื้นที่
 - 11) พื้นที่เพาะปลูกแต่ละสัปดาห์ที่เกิดขึ้นจนครบตามจำนวนสัปดาห์ตาม (9)
 - 12) เลือกชนิดของไม้ผลหรือไม้ยืนต้นที่เป็นตัวแทนของพืชที่ปลูกในเขตโครงการ
 - 13) พื้นที่เพาะปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น พื้นที่บ่อเลี้ยงปลา และบ่อเลี้ยงกุ้ง
- 2.3 ข้อมูลปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ และข้อมูลการใช้น้ำประเภทต่างๆ ให้กรอกข้อมูลรายวัน

55						
56	ข้อมูลรายวัน					
57			ความต้องการใช้น้ำ			
	วันที่	inflow	อุปโภค บริโภค ประปา	อุตสาหกรรม	รักษาระบบ นิเวศน์	อื่น ๆ
58						
59	1 พ.ย.	0.3523	0.0631	0.0000	0.0000	0.0000
60	2 พ.ย.	0.3718	0.0631	0.0000	0.0000	0.0000

- ข้อมูลน้ำไหลลงอ่างฯ ให้ใช้ข้อมูลเฉลี่ยรายวันสำหรับการจัดทำแผน และใช้ข้อมูลจริงเมื่อมีการติดตามผล
- ข้อมูลการใช้น้ำประเภทต่างๆ ให้ใช้ข้อมูลที่ระบายจริงที่ต้องส่งให้จริงรายวันในปัจจุบัน

2.4 โค้งความจุให้ใส่ข้อมูลโค้งความจุตาม column ของความจุ ระดับ และ พื้นที่ผิวหน้า หากข้อมูลตัวอย่างที่มีอยู่มีจำนวนบรรทัดมากกว่าโค้งความจุของอ่างที่กำลังดำเนินการเมื่อกรอกเสร็จแล้วอย่าลืมลบข้อมูลส่วนที่เกินของข้อมูลเดิมทิ้งให้หมดด้วย

จากนั้นให้กดปุ่ม “กำหนดโค้งความจุ”

โค้งความจุและพื้นที่ผิวหน้า

กำหนดโค้งความจุ

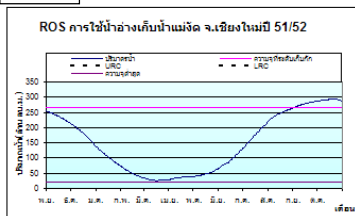
ความจุ	ระดับ	พื้นที่ผิวน้ำ
0.00	350.00	0.000
0.00	355.00	0.750
8.00	360.00	1.800
20.50	365.00	3.000

2.5 ข้อมูลอ่างเก็บน้ำ กรอกข้อมูลพื้นฐานของอ่างเก็บน้ำที่กำลังดำเนินการ

อ้างอิงหน้า ม.วิธีด		สำนักงบประมาณที่ 1		ข้อมูลอ้างอิงหน้า			
ปริมาณอ้างอิง ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2551		254	ด้าน ม.	ประสิทธิผลการของ			
				60 %			
จังหวัด	เชียงใหม่	ใช้พื้นที่เพาะปลูกแต่ละปีได้ตาม					
ใช้ค่า ETO ของจังหวัด	เชียงใหม่						
ปริมาณน้ำใช้ขึ้น, มม./ปี	14						
ข้าวนาปี		ข้าวนาปรัง		ข้อมูลอ้างอิง			
ชนิดพืช	ข้าว กข.(นาแล)	ชนิดพืช	ข้าว กข.(นาแล)	พื้นที่นาปี	1,281 ตร.กม.		
สีปาล์ทที่ขึ้น	52	สีปาล์ทที่ขึ้น	5	พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	85 ตร.กม.		
พื้นที่ปลูกทั้งหมด, ไร่	53,315.4	พื้นที่ปลูกทั้งหมด, ไร่	50,000.4	พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	1,400 มม.		
เวลาปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว, ปี	5	เวลาปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว, ปี	5	พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	1,639 มม.		
ปริมาณน้ำที่ใช้เก็บเกี่ยว, มม./ปี	250	ปริมาณน้ำที่ใช้เก็บเกี่ยว, มม./ปี	250	พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	190,000 มม.(กก.)		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	187,000 มม.(กก.)		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	185,000 มม.(กก.)		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	175,000 มม.(กก.)		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	332 ล้าน ม.		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	325 ล้าน ม.		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	265 ล้าน ม.		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	22 ล้าน ม.		
				พื้นที่นาปีที่ใช้ปลูกข้าว	100,000 ไร่		

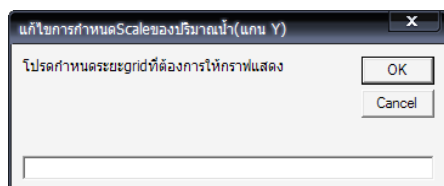
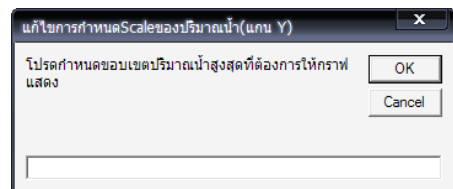
2.6 การปรับแก้รูปกราฟในกรณีที่มีปริมาณน้ำในอ่างฯ ที่กำลังดำเนินการมีปริมาณน้ำเก็บ

แก้ไขกราฟ



ก็แตกต่างจากข้อมูลตัวอย่างมาก (ตัวอย่างที่ให้มากับโปรแกรม Excel นี้ คือ อย่างๆ แมงกัมีความจุ 265 ล้าน ลบ.ม. ตั้ง Scale ของแกนปริมาณน้ำไว้สูงสุดที่ 350 ล้าน ลบ.ม.) ควรจะมีการปรับแก้ Scale ของแกนปริมาณน้ำ โดยกดปุ่มแก้ไขกราฟบริเวณเหนือรูปกราฟ

จะปรากฏ Message box โปรดกำหนดขอบเขต
ปริมาณน้ำสูงสุดที่ต้องการให้กราฟแสดง ให้ใส่ค่า
สูงสุดของ Scale ที่ต้องการ แล้วกด OK



จะปรากฏ Message boxโปรดกำหนดระยะgrid
ที่ต้องการให้กราฟแสดง ให้ใส่ ค่า ที่ต้องการ แล้ว
กด OK

3. การกรอกรอกข้อมูล sheet : ROS กรอกรอกข้อมูล Lower rule curve และ Upper rule curveรายวัน เฉพาะ cell ที่มีพื้นที่สีเหลืองอ่อนใน 2 column สุดท้ายของตาราง
4. การกรอกรอกข้อมูล sheet : การใช้ที่ดิน ให้กรอกรอกข้อมูลของอ่างเก็บน้ำที่กำลังดำเนินการแทนข้อมูลตามตัวอย่างที่ใส่ไว้

2. กรณีไม่มีน้ำต้นทุน(อ่างเก็บน้ำ)

1. จากโปรแกรม Excel (ไม่มีแหล่งน้ำต้นทุน) ที่กำหนดให้ การกรอกรอกข้อมูลเพื่อคำนวณหาการใช้ น้ำ (ROS) ต้องดำเนินการทั้งหมด 2 sheet คือ
 - 1) fill_data
 - 2) การใช้ที่ดิน
2. การกรอกรอกข้อมูล sheet : fill_data กรอกรอกข้อมูลเฉพาะ cell ที่มีพื้นที่สีเหลืองอ่อนเท่านั้น ข้อมูลที่กรอกมีเฉพาะความต้องการใช้น้ำซึ่งประกอบด้วยความต้องการใช้น้ำของพืช และความต้องการใช้น้ำเพื่อกิจกรรมอื่นๆ เหมือนข้อ 2.2 และ ข้อ 2.3 ในข้อ 1 เท่านั้น
3. การกรอกรอกข้อมูล sheet : การใช้ที่ดิน ให้กรอกรอกข้อมูลของพื้นที่ที่กำลังดำเนินการลงตารางแทนข้อมูลตามตัวอย่างที่ใส่ไว้

ทั้งนี้ เมื่อสมาชิกผู้ใช้น้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน องค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจและมีความพร้อมในการร่วมกิจกรรมการส่งน้ำและบำรุงรักษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการตัดสินใจในเรื่องการบริหารจัดการ และการดำเนินงาน/กิจกรรมต่าง ๆ ประเด็นสำคัญได้แก่

การดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษาของโครงการต่าง ๆ ในแต่ละฤดูการส่งน้ำจากนี้ต่อไปและตลอดไป จะเป็นไปตามแนวทางการบริหารจัดการชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ประเด็นสำคัญได้แก่

1) ผู้รับผิดชอบดำเนินงาน

- การตัดสินใจ โดยคณะกรรมการจัดการชลประทานหรือคณะกรรมการองค์กรฯ (ขึ้นอยู่กับระดับของการส่งน้ำ)
- การดำเนินงาน โดยองค์กรผู้ใช้น้ำ และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ (พนักงานส่งน้ำ) ภายใต้การสนับสนุนกำกับดูแลของโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา

2) เงื่อนไขก่อนการดำเนินงาน

- มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ และเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความรู้แก่องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน
- มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทาน (กรณีมีองค์กรผู้ใช้น้ำฯ ครอบคลุมพื้นที่โครงการแล้ว)

3) กิจกรรมย่อยหรือวิธีปฏิบัติ

กระบวนการด้านส่งน้ำและบำรุงรักษาของโครงการชลประทานต่าง ๆ ตามหลักการ มีส่วนร่วมจะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีกิจกรรมย่อยหรือวิธีปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการส่งน้ำและบำรุงรักษาแบบมีส่วนร่วม 14 ขั้นตอนที่ชัดเจน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดพื้นที่ส่งน้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
1.1 กำหนดพื้นที่ส่งน้ำเบื้องต้น โดยพิจารณาจากน้ำต้นทุนและแผนการบำรุงรักษาซ่อมแซม	ผจน.คบ./ ผจน.คป.	สัปดาห์ที่ 1	สบ.1-1
1.2 กำหนดระยะเวลาการส่งน้ำเบื้องต้น (เปิด-ปิดส่งน้ำ) ควรประกาศแจ้งให้องค์กรผู้ใช้น้ำฯ และสมาชิกทราบ โดยผ่านหอกระจายข่าว/บอร์ดในหมู่บ้าน และบอร์ดแจ้งข้อมูลชลประทานของโครงการฯ	ผจน.คบ./ผจน.คป.	สัปดาห์ที่ 2 - 5	บันทึกฯ โครงการ
1.3 กำหนดเวลาการแจ้งความต้องการปลูกพืชองเกษตรกร	ผจน.คบ./ผจน.คป.	สัปดาห์ที่ 2	

ขั้นตอนที่ 2 การแจ้งความต้องการปลูกพืชของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
2.1 หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐานรวบรวมข้อมูลความต้องการใช้น้ำตามแบบฟอร์ม สบ.2-1 จากสมาชิกของกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ แล้วส่งข้อมูลให้ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำฯ	หัวหน้ากลุ่มฯ พื้นฐาน	สัปดาห์ที่ 2 - 3	สบ.2-1
2.2 ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำฯ รวบรวมข้อมูลตามแบบฟอร์ม สบ.2-2(องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานขอใช้น้ำจากโครงการชลประทาน) แล้วส่งข้อมูลให้พนักงานส่งน้ำ ต่อไป	ประธานกลุ่ม บริหารฯ	สัปดาห์ที่ 4 - 5	สบ.2-2

ตารางที่ 2 ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคเหนือ

26

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ	ค่าการระเหยเฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (K'p)	น้ำใช้ของพืชต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืชตลอดอายุ	
							มม.	ม. ³ /ไร่
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	ข้าว กข.	100	86	5.0	1.30	8.0	688	1,101
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5.0	1.14	7.2	619	991
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	5.0	1.29	8.0	684	1,094
4	ข้าวสาลี	100	86	5.0	0.71	3.6	305	488
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5.0	0.80	4.0	344	550
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5.0	0.79	4.0	269	430
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5.0	0.79	4.0	379	607
8	ถั่วเหลือง	100	86	5.0	0.85	4.3	366	585
9	ถั่วลิสง	105	91	5.0	0.80	4.0	364	582
10	ถั่วเขียว	70	63	5.0	0.67	3.4	211	338
11	งา	90	76	5.0	0.76	3.8	289	462
12	ยาสูบ	90	83	5.0	0.94	4.7	390	624
13	ทานตะวัน	110	96	5.0	0.80	4.0	384	614
14	แดงโม	85	78	5.0	1.05	5.3	410	655
15	ฝ้าย	160	130	5.0	0.71	3.6	462	738
16	อ้อย	300	270	5.0	0.71	3.6	959	1,534
17	ละหุ่ง	230	200	5.0	0.73	3.7	730	1,168
18	เผือก	170	156	5.0	1.48	7.4	1,154	1,847
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5.0	0.82	4.1	1,497	2,394
20	มะเขือเทศ	110	96	5.0	1.01	5.1	485	776
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5.0	0.90	4.5	387	619
22	หอมแดง	85	71	5.0	0.84	4.2	298	477
23	กระเทียม	110	96	5.0	0.55	2.8	264	422
24	มันฝรั่ง	95	81	5.0	0.89	4.5	360	577
25	พริกขี้หนู	150	120	5.0	0.79	4.0	474	758
26	มะระ	75	68	5.0	0.94	4.7	320	511
27	กะหล่ำดอก	45	45	5.0	0.86	4.3	194	310
28	คะน้า	55	55	5.0	0.59	3.0	162	260
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5.0	0.77	3.9	281	450
30	ถั่วลันเตา	85	78	5.0	0.76	3.8	296	474
31	ถั่วพู	135	105	5.0	0.74	3.7	389	622
32	ผักกาดขาว	45	45	5.0	0.59	3.0	133	212
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5.0	0.64	3.2	192	307
34	ผักกาดหัว	45	45	5.0	0.81	4.1	182	292
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5.0	0.97	4.9	281	450
36	มันเทศ	125	95	5.0	0.96	4.8	456	730

หมายเหตุ 1. ลำดับที่ 1,2,3 ช่องที่ 7 ได้บวกค่าซึมลึก 1.5 มม.ด้วยแล้ว

2. น้ำเตรียมแปลงข้าว 200-300 มิลลิเมตร

3. น้ำเตรียมแปลงพืชไร่ 60-90 มิลลิเมตร

ที่มา : กลุ่มงานวิจัยการใช้น้ำชลประทาน สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ กรมชลประทาน

ตารางที่ 3 ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ (วัน)	ค่าการระเหยเฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (K'p)	น้ำใช้ของพืชต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืชตลอดอายุ	
							มม.	ม. ³ /ไร่
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	ข้าว กข.	100	86	5.4	1.30	8.5	733	1,172
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5.4	1.14	7.7	658	1,053
3	ข้าวบาสมาศิ	100	86	5.4	1.29	8.5	728	1,165
4	ข้าวสาลี	100	86	5.4	0.71	3.8	330	528
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5.4	0.80	4.3	372	594
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5.4	0.79	4.3	290	464
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5.4	0.79	4.3	410	655
8	ถั่วเหลือง	100	86	5.4	0.85	4.6	395	632
9	ถั่วลิสง	105	91	5.4	0.80	4.3	393	629
10	ถั่วเขียว	70	63	5.4	0.67	3.6	228	365
11	งา	90	76	5.4	0.76	4.1	312	499
12	ยาสูบ	90	83	5.4	0.94	5.1	421	674
13	ทานตะวัน	110	96	5.4	0.80	4.3	415	664
14	แตงโม	85	78	5.4	1.05	5.7	442	708
15	ฝ้าย	160	130	5.4	0.71	3.8	498	797
16	อ้อย	300	270	5.4	0.71	3.8	1,035	1,656
17	ละหุ่ง	230	200	5.4	0.73	3.9	788	1,261
18	เผือก	170	156	5.4	1.48	8.0	1,247	1,995
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5.4	0.82	4.4	1,616	2,586
20	มะเขือเทศ	110	96	5.4	1.01	5.5	524	838
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5.4	0.90	4.9	418	669
22	หอมแดง	85	71	5.4	0.84	4.5	322	515
23	กระเทียม	110	96	5.4	0.55	3.0	285	456
24	มันฝรั่ง	95	81	5.4	0.89	4.8	389	623
25	พริกขี้หนู	150	120	5.4	0.79	4.3	512	819
26	มะระ	75	68	5.4	0.94	5.1	345	552
27	กะหล่ำดอก	45	45	5.4	0.86	4.6	209	334
28	คะน้า	55	55	5.4	0.59	3.2	175	280
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5.4	0.77	4.2	304	486
30	ถั่วลันเตา	85	78	5.4	0.76	4.1	320	512
31	ถั่วพู	135	105	5.4	0.74	4.0	420	671
32	ผักกาดขาว	45	45	5.4	0.59	3.2	143	229
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5.4	0.64	3.5	207	332
34	ผักกาดหัว	45	45	5.4	0.81	4.4	197	315
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5.4	0.97	5.2	304	486
36	มันเทศ	125	95	5.4	0.96	5.2	492	788

หมายเหตุ 1. ลำดับที่ 1,2,3 ช่องที่ 7 ได้บวกค่าซึมลึก 1.5 มม.ด้วยแล้ว

2. น้ำเตรียมแปลงข้าว 200-300 มิลลิเมตร
3. น้ำเตรียมแปลงพืชไร่ 60-90 มิลลิเมตร

ที่มา : กลุ่มงานวิจัยการใช้น้ำชลประทาน สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ กรมชลประทาน

ตารางที่ 4 ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคกลาง

28

ลำดับที่ (1)	ชื่อพืช (2)	อายุพืช (วัน) (3)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ (วัน) (4)	ค่าการระเหยเฉลี่ย (มม.) (5)	ค่า ET/E (K'p) (6)	น้ำใช้ของพืชต่อวัน (มม.) (7)	น้ำใช้ของพืชตลอดอายุ	
							มม. (8)	ม. ³ /ไร่ (9)
1	ข้าว กข.	100	86	5.3	1.30	8.4	722	1,154
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5.3	1.14	7.5	649	1,038
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	5.3	1.29	8.3	717	1,147
4	ข้าวสาลี	100	86	5.3	0.71	3.8	324	518
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5.3	0.80	4.2	365	583
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5.3	0.79	4.2	285	456
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5.3	0.79	4.2	402	643
8	ถั่วเหลือง	100	86	5.3	0.85	4.5	387	620
9	ถั่วลิสง	105	91	5.3	0.80	4.2	386	617
10	ถั่วเขียว	70	63	5.3	0.67	3.6	224	358
11	งา	90	76	5.3	0.76	4.0	306	490
12	ยาสูบ	90	83	5.3	0.94	5.0	414	662
13	ทานตะวัน	110	96	5.3	0.80	4.2	407	651
14	แตงโม	85	78	5.3	1.05	5.6	434	695
15	ฝ้าย	160	130	5.3	0.71	3.8	489	783
16	อ้อย	300	270	5.3	0.71	3.8	1,016	1,626
17	ละหุ่ง	230	200	5.3	0.73	3.9	774	1,238
18	เผือก	170	156	5.3	1.48	7.8	1,224	1,958
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5.3	0.82	4.3	1,586	2,538
20	มะเขือเทศ	110	96	5.3	1.01	5.4	514	822
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5.3	0.90	4.8	410	656
22	หอมแดง	85	71	5.3	0.84	4.5	316	506
23	กระเทียม	110	96	5.3	0.55	2.9	280	448
24	มันฝรั่ง	95	81	5.3	0.89	4.7	382	611
25	พริกขี้หนู	150	120	5.3	0.79	4.2	502	804
26	มะระ	75	68	5.3	0.94	5.0	339	542
27	กะหล่ำดอก	45	45	5.3	0.86	4.6	205	328
28	คะน้า	55	55	5.3	0.59	3.1	172	275
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5.3	0.77	4.1	298	477
30	ถั่วลันเตา	85	78	5.3	0.76	4.0	314	503
31	ถั่วพู	135	105	5.3	0.74	3.9	412	659
32	ผักกาดขาว	45	45	5.3	0.59	3.1	141	225
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5.3	0.64	3.4	204	326
34	ผักกาดหัว	45	45	5.3	0.81	4.3	193	309
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5.3	0.97	5.1	298	477
36	มันเทศ	125	95	5.3	0.96	5.1	483	773

- หมายเหตุ 1. ลำดับที่ 1,2,3 ช่องที่ 7 ให้นับค่าซ้ำมติก 1.5 มม.ด้วยแล้ว
2. น้ำเตรียมแปลงข้าว 200-300 มิลลิเมตร
3. น้ำเตรียมแปลงพืชไร่ 60-90 มิลลิเมตร

ที่มา : กลุ่มงานวิจัยการใช้น้ำชลประทาน สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ กรมชลประทาน

ตารางที่ 5 ข้อมูลการใช้^๑น้ำของพืชในภาคตะวันออก

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ (วัน)	ค่าการระเหยเฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (Kp)	น้ำใช้ของพืชต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืชตลอดอายุ	
							มม.	ม. ^๓ /ไร่
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	ข้าว กข.	100	86	4.9	1.30	7.9	677	1,083
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	4.9	1.14	7.1	609	975
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	4.9	1.29	7.8	673	1,076
4	ข้าวสาลี	100	86	4.9	0.71	3.5	299	479
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	4.9	0.80	3.9	337	539
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	4.9	0.79	3.9	263	421
7	ข้าวฟ่าง	110	96	4.9	0.79	3.9	372	595
8	ถั่วเหลือง	100	86	4.9	0.85	4.2	358	573
9	ถั่วลิสง	105	91	4.9	0.80	3.9	357	571
10	ถั่วเขียว	70	63	4.9	0.67	3.3	207	331
11	งา	90	76	4.9	0.76	3.7	283	453
12	ยาสูบ	90	83	4.9	0.94	4.6	382	612
13	ทานตะวัน	110	96	4.9	0.80	3.9	376	602
14	แดงโม	85	78	4.9	1.05	5.1	401	642
15	ฝ้าย	160	130	4.9	0.71	3.5	452	724
16	อ้อย	300	270	4.9	0.71	3.5	939	1,503
17	ละหุ่ง	230	200	4.9	0.73	3.6	715	1,145
18	เผือก	170	156	4.9	1.48	7.3	1,131	1,810
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	4.9	0.82	4.0	1,467	2,347
20	มะเขือเทศ	110	96	4.9	1.01	4.9	475	760
21	หอมหัวใหญ่	100	86	4.9	0.90	4.4	379	607
22	หอมแดง	85	71	4.9	0.84	4.1	292	468
23	กระเทียม	110	96	4.9	0.55	2.7	259	414
24	มันฝรั่ง	95	81	4.9	0.89	4.4	353	565
25	พริกชี้หนู	150	120	4.9	0.79	3.9	465	743
26	มะระ	75	68	4.9	0.94	4.6	313	501
27	กะหล่ำดอก	45	45	4.9	0.86	4.2	190	303
28	คะน้า	55	55	4.9	0.59	2.9	159	254
29	ถััฝักยาว	80	73	4.9	0.77	3.8	275	441
30	ถััลันเตา	85	78	4.9	0.76	3.7	290	465
31	ถััพู	135	105	4.9	0.74	3.6	381	609
32	ผักกาดขาว	45	45	4.9	0.59	2.9	130	208
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	4.9	0.64	3.1	188	301
34	ผักกาดหัว	45	45	4.9	0.81	4.0	179	286
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	4.9	0.97	4.8	276	441
36	มันเทศ	125	95	4.9	0.96	4.7	447	715
37	ลำไย (ต้นเล็ก)	365	365	4.9	0.76	3.7	1,359	2,175
38	ส้มโอ (ต้นเล็ก)	365	365	4.9	1.38	6.8	2,468	3,949
39	มะม่วง (ต้นเล็ก)	365	365	4.9	1.55	7.6	2,772	4,435

หมายเหตุ 1. ลำดับที่ 1,2,3 ช่องที่ 7 ได้บวกค่าซึมลึก 1.5 มม.ด้วยแล้ว
 2. น้ำเตรียมแปลงข้าว 200-300 มิลลิเมตร
 3. น้ำเตรียมแปลงพืชไร่ 60-90 มิลลิเมตร

ที่มา : กลุ่มงานวิจัยการใช้น้ำชลประทาน สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ กรมชลประทาน

ตารางที่ 6 ข้อมูลการใช้น้ำของพืชในภาคใต้

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ	ค่าการระเหยเฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (Kp)	น้ำใช้ของพืชต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืชตลอดอายุ	
							มม.	ม./ไร่
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	ข้าว กข.	100	86	5.0	1.30	8.0	688	1,101
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5.0	1.14	7.2	619	991
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	5.0	1.29	8.0	684	1,094
4	ข้าวสาลี	100	86	5.0	0.71	3.6	305	488
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5.0	0.80	4.0	344	550
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5.0	0.79	4.0	269	430
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5.0	0.79	4.0	379	607
8	ถั่วเหลือง	100	86	5.0	0.85	4.3	366	585
9	ถั่วลิสง	105	91	5.0	0.80	4.0	364	582
10	ถั่วเขียว	70	63	5.0	0.67	3.4	211	338
11	งา	90	76	5.0	0.76	3.8	289	462
12	ยาสูบ	90	83	5.0	0.94	4.7	390	624
13	ทานตะวัน	110	96	5.0	0.80	4.0	384	614
14	แดงโม่	85	78	5.0	1.05	5.3	410	655
15	ฝ้าย	160	130	5.0	0.71	3.6	462	738
16	อ้อย	300	270	5.0	0.71	3.6	959	1,534
17	ละหุ่ง	230	200	5.0	0.73	3.7	730	1,168
18	เผือก	170	156	5.0	1.48	7.4	1,154	1,847
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5.0	0.82	4.1	1,497	2,394
20	มะเขือเทศ	110	96	5.0	1.01	5.1	485	776
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5.0	0.90	4.5	387	619
22	หอมแดง	85	71	5.0	0.84	4.2	298	477
23	กระเทียม	110	96	5.0	0.55	2.8	264	422
24	มันฝรั่ง	95	81	5.0	0.89	4.5	360	577
25	พริกชี้หนู	150	120	5.0	0.79	4.0	474	758
26	มะระ	75	68	5.0	0.94	4.7	320	511
27	กะหล่ำดอก	45	45	5.0	0.86	4.3	194	310
28	คะน้า	55	55	5.0	0.59	3.0	162	260
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5.0	0.77	3.9	281	450
30	ถั่วลันเตา	85	78	5.0	0.76	3.8	296	474
31	ถั่วพู	135	105	5.0	0.74	3.7	389	622
32	ผักกาดขาว	45	45	5.0	0.59	3.0	133	212
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5.0	0.64	3.2	192	307
34	ผักกาดหัว	45	45	5.0	0.81	4.1	182	292
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5.0	0.97	4.9	281	450
36	มันเทศ	125	95	5.0	0.96	4.8	456	730
37	ลำไย (ต้นเล็ก)	365	365	5.0	0.76	3.8	1,387	2,219
38	ส้มโอ (ต้นเล็ก)	365	365	5.0	1.38	6.9	2,519	4,030
39	มะม่วง (ต้นเล็ก)	365	365	5.0	1.55	7.8	2,829	4,526

หมายเหตุ 1. ลำดับที่ 1,2,3 ช่องที่ 7 ได้บวกค่าซึมลึก 1.5 มม.ด้วยแล้ว

- 2. น้ำเตรียมแปลงข้าว 200-300 มิลลิเมตร
- 3. น้ำเตรียมแปลงพืชไร่ 60-90 มิลลิเมตร

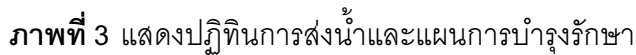
ที่มา: กลุ่มงานวิจัยการใช้น้ำชลประทาน สำนักชลประทานและบริหารน้ำ กรมชลประทาน

ทั้งนี้ การคำนวณพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่ได้รับ สามารถคำนวณได้จาก

$$\begin{aligned} \text{จำนวนพื้นที่เพาะปลูก} &= \frac{\text{ปริมาณน้ำที่ได้รับจัดสรรตลอดฤดู (ลูกบาศก์เมตร)}}{\text{น้ำใช้ของพืชตลอดอายุ (ลูกบาศก์เมตรต่อไร่)}} \\ &= \dots\dots\dots \text{ไร่} \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 3 การปรับแผนการส่งน้ำให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
3.1 พนักงานส่งน้ำรวบรวมข้อมูลความต้องการใช้น้ำให้ ผสบ.คบ./ผสบ.คป. ของแต่ละเขตส่งน้ำ	พนักงานส่งน้ำ	สัปดาห์ที่ 3	สบ.2-2
3.2 ผจน.คบ./ผจน.คป. รวบรวมข้อมูลความต้องการใช้น้ำจากแต่ละผสบ.คบ./ผสบ.คป. เพื่อรวบรวมผลข้อมูลความต้องการใช้น้ำของเกษตรกร	ผจน.คบ./ผจน.คป.	สัปดาห์ที่ 4	สบ.2-2
3.3 ผจน.คบ./ผจน.คป. ปรับแผนการส่งน้ำโดยพิจารณาน้ำต้นทุนและความต้องการใช้น้ำ ในกรณีต่างๆ ดังนี้ - กรณีที่ความต้องการปลูกพืชมากกว่าพื้นที่ส่งน้ำเป้าหมาย จะตกลงลดพื้นที่เพาะปลูกร่วมกันอย่างไร - กรณีความต้องการปลูกพืชน้อยกว่าพื้นที่ส่งน้ำเป้าหมายจะส่งเสริมอย่างไร	ผจน.คบ./ผจน.คป.	สัปดาห์ที่ 4 - 5	
3.4 ผจน.คบ. / ผจน.คป. ควรได้พิจารณากำหนดปฏิทินส่งน้ำ และแผนการบำรุงรักษา (ขุดลอก) ระบบชลประทานที่กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ รับผิดชอบก่อนการส่งน้ำ ตลอดจนกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย โดยแผนการส่งน้ำและแผนงานบำรุงรักษานี้จะนำไปเป็นวาระในการประชุมของคณะกรรมการจัดการชลประทาน ก่อนถึงฤดูกาลส่งน้ำ	ผจน.คบ./ผจน.คป.	สัปดาห์ที่ 4 - 5	



กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
4.1 นัดประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทาน เพื่อพิจารณาข้อตกลงการส่งน้ำและการบำรุงรักษาตามแผนที่กำหนดไว้ โดยตัวอย่างเรื่องต่างๆ ที่คณะกรรมการฯ ควรพิจารณา มีดังนี้ - กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งน้ำตามพื้นที่ส่งน้ำและความต้องการปลูกพืชของแต่ละคลองซอย/คลองแยกซอย/อ่างเก็บน้ำ/ฝาย/อื่นๆ - กำหนดปฏิทินส่งน้ำและการควบคุมการใช้น้ำ - กำหนดแผนการบำรุงรักษา (ขุดลอก) ระบบชลประทาน	คณะกรรมการฯ ผส.ค.บ./ผส.ค.ป.	สัปดาห์ที่ 3-5	ส.บ.4-1

ขั้นตอนที่ 5 การแจ้งข้อตกลงการส่งน้ำแก่หัวหน้าองค์กรผู้ใช้น้ำ แต่ละระดับ และสมาชิก

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
หลังจากที่คณะกรรมการจัดการชลประทาน มีมติตาม ข้อตกลงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแล้ว จะมีการแจ้งข้อตกลงดังกล่าวให้แก่หัวหน้าองค์กรผู้ใช้น้ำ แต่ละระดับ และสมาชิกได้ทราบ โดยขั้นตอนของการแจ้งข้อตกลง มีดังนี้			
5.1 ประธานคณะกรรมการจัดการชลประทานประชุม ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำระดับคลองซอย/ คลองแยกซอย เพื่อรับทราบข้อตกลง แผนการส่งน้ำ และแผนการบำรุงรักษาในคลองฯ/คูน้ำ	คณะกรรมการจัดการชลประทาน	สัปดาห์ที่ 4 - 5	
5.2 ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำระดับคลองซอย/ คลองแยกซอยประชุมหัวหน้าคู เพื่อรับทราบแผน การบำรุงรักษาและแบ่งเวลารับน้ำแต่ละคู	ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำ	สัปดาห์ที่ 4 - 5	
5.3 หัวหน้าคูประชุมผู้ใช้น้ำ รายคู เพื่อรับทราบแผน การบำรุงรักษาและรอบเวรการรับน้ำ	หัวหน้าคู	สัปดาห์ที่ 4 - 5	

ขั้นตอนที่ 6 การบำรุงรักษาระบบชลประทาน

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
6.1 การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่กลุ่มผู้ใช้น้ำ รับผิดชอบก่อนการส่งน้ำ ซึ่งกลุ่มผู้ใช้น้ำจะต้อง ดำเนินการบำรุงรักษา (ขุดลอก) ระบบชลประทาน ที่กลุ่มผู้ใช้น้ำรับผิดชอบก่อนการส่งน้ำ หากกลุ่ม ผู้ใช้น้ำ ไม่บำรุงรักษาตามข้อตกลงการมีส่วนร่วม (PA) และ/หรือตามข้อตกลงกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ คณะกรรมการจัดการชลประทานจะไม่จัดส่งน้ำให้	กลุ่มฯ / อบต.	สัปดาห์ที่ 4 - 5	สบ.4-1
6.2 การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่เหลือจาก ที่เป็นหน้าที่หรือมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ จะอยู่ใน ความรับผิดชอบของกรมฯ ซึ่งดำเนินการได้ 2 วิธี คือ - ทำเอง - จ้างเหมา ซึ่งการดำเนินงานส่วนนี้จะต้องพยายามลดงาน ทำเองและใช้วิธีจ้างเหมาเพิ่มขึ้น โดยจ้างเหมา องค์กรผู้ใช้น้ำ หรือ อบต.	ฝสบ.คบ./ ฝสบ.คป. พนักงานส่งน้ำ	สัปดาห์ที่ 4 - 5	

ขั้นตอนที่ 7 การส่งน้ำตามแผน

34

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
7.1 การส่งน้ำตามแผนจะดำเนินการตามข้อตกลงของที่ประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทาน โดยแผนการส่งน้ำนี้ อาจกำหนดได้ 2 ลักษณะตามการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและความรับผิดชอบในระบบชลประทานหลัก (หัวงาน คลองส่งน้ำสายใหญ่ เป็นต้น) ดังนี้ - ระบบชลประทานที่กลุ่มผู้ใช้น้ำ รับผิดชอบ หัวหน้ากลุ่มจะดำเนินการส่งน้ำให้กับเกษตรกร สมาชิกตามแผนการส่งน้ำที่ได้รับจัดสรร โดยประสานกับเจ้าหน้าที่ชลประทาน อย่างใกล้ชิด - ระบบชลประทานที่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ พนักงานส่งน้ำจะดำเนินการส่งน้ำเอง ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบและปรับแผนให้เหมาะสมตามกิจกรรมการเพาะปลูกและพื้นที่เพาะปลูกจริง แผนการส่งน้ำที่ได้ปรับเปลี่ยนต้องประกาศ/แจ้งให้กลุ่มผู้ใช้น้ำ และสมาชิกทราบ	หัวหน้ากลุ่มฯ / พนักงานส่งน้ำ	สัปดาห์ที่ 6 - 23	สบ.7-1

ขั้นตอนที่ 8 การตรวจเยี่ยมเพื่อสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
นอกจากนี้ระหว่างการทำงานส่งน้ำ ตลอดฤดูกาลส่งน้ำ พนักงานส่งน้ำ จะมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการติดตามเกี่ยวกับการส่งน้ำตามแผน และองค์กรผู้ใช้น้ำ ดังนี้ 8.1 ออกตรวจเยี่ยมเพื่อติดตามการส่งน้ำตามแผนและรับทราบปัญหาเพื่อนำมาวางแผนแนวทางแก้ไขได้อย่างทันทั่วถึง ตลอดทั้งสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำอย่างต่อเนื่อง โดยทำการค้นหาหรือระบุประเด็นต่างๆ เช่น - ปัญหาและอุปสรรคทั้งต่อการส่งน้ำและต่อการมีส่วนร่วม - ความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในตอนต้นฤดูส่งน้ำและ/หรือจากการประเมินผลสิ้นฤดูกาลส่งน้ำที่ผ่านมา 8.2 หลังจากนั้นทุกๆ เดือนจะทำการออกเยี่ยมกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในแต่ละประเด็นไปจนถึงสิ้นฤดูส่งน้ำ 8.3 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานควรจัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมและดูงานแก่หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ และเกษตรกรควบคู่ไปด้วย เพื่อเร่งเสริมสร้างให้กลุ่มผู้ใช้น้ำ และเกษตรกรมีความเข้มแข็ง	พนักงานส่งน้ำ พนักงานส่งน้ำ ผจก.คป./ ผจก.คป. ผสบ.คป./ ผสบ.คป.	สัปดาห์ที่ 6 - 23 สัปดาห์ที่ 7, 11, 15, 19 และ 23 สัปดาห์ที่ 10 - 23	สบ.8 - 1

ขั้นตอนที่ 9 การวัดปริมาณน้ำที่จัดสรร

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
9.1 หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา (ผสบ.คป./ ผสบ.คป.) จะต้องกำหนดแผนงานวัดน้ำที่จัดสรรให้พนักงานส่งน้ำดำเนินการ โดยเริ่มจากคลองสายใหญ่ในปีแรก ส่วนคลองซอย คลองแยกซอยและคูน้ำในปีต่อไป ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึง - ปริมาณน้ำที่จัดสรรหรือส่งในระดับต่าง ๆ - ประสิทธิภาพสูญเสียในระดับต่าง ๆ อนึ่ง ในขั้นต้นจะบันทึก ณ ประตูปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ก่อน เพื่อการวัดประสิทธิภาพชลประทานรวม	พนักงานส่งน้ำ	สัปดาห์ที่ 6 - 23	สบ.9-1

ขั้นตอนที่ 10 การแจ้งพื้นที่ปลูกพืชและกิจกรรมของผู้ใช้น้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
10.1 หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำมีหน้าที่ต้องรายงานผลพื้นที่ปลูกพืชจริงและกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ เมื่อสิ้นสุดฤดูกาลส่งน้ำตามแบบฟอร์ม สป.10-1 ต่อพนักงานส่งน้ำ หลังการปิดส่งน้ำ ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ - พื้นที่เพาะปลูกพืชจริง - การขุดลอกระบบชลประทานที่กลุ่มผู้ใช้น้ำรับผิดชอบ/ได้รับถ่ายโอน - การเก็บค่าส่งน้ำและบำรุงรักษา และกองทุนชลประทาน - ปัญหาการจัดสรรน้ำ	หัวหน้ากลุ่มฯ	สัปดาห์ที่ 24-26	สป.10-1

ขั้นตอนที่ 11 การสำรวจข้อมูลผลผลิต ราคา และปัญหา หรือความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
11.1 หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา จะทำหน้าที่ในการกำหนดและสุ่มตัวอย่างเกษตรกรสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตามประเภทของโครงการ ดังนี้ - กรณีโครงการขนาดเล็ก จำนวนรวมไม่น้อยกว่า 30 ราย - กรณีโครงการขนาดกลาง จำนวนรวมไม่น้อยกว่า 60 ราย - กรณีโครงการขนาดใหญ่ จำนวนรวมไม่น้อยกว่า 150 ราย โดยจำนวนตัวอย่างจะต้องกระจายตัวทั่วโครงการ หรือทุกพื้นที่รับผิดชอบของพนักงานส่งน้ำ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนพนักงานส่งน้ำจะทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร	พนักงานส่งน้ำ	สัปดาห์ที่ 6 - 23	สป.11-1

ขั้นตอนที่ 12 การประมวลผลการดำเนินงาน

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
12.1 ข้อมูลต่างๆ ที่ได้เก็บรวบรวมในขั้นตอนการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษาข้างต้นทั้งหมด หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลหรืออื่นใด จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโดยประมวลผลค่าดัชนีชี้วัดผลสำเร็จ โดยอาศัยข้อมูลเหล่านี้จากแบบฟอร์ม สบ.2-1, สบ.9-1, สบ.10-1 และ สบ.11-1 และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา ณ สิ้นฤดูกาล	ผสบ.คบ./ ผสบ.คป.	สัปดาห์ที่ 24-26	สบ.2-1 สบ.9-1 สบ.10-1 สบ.11-1

37

ขั้นตอนที่ 13 การประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทาน เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
13.1 เมื่อรายงานผลการดำเนินงานแล้วเสร็จ คณะกรรมการจัดการชลประทาน ควรมีการประชุม เพื่อรับทราบและประเมินผลการดำเนินงานจากรายงานของ ผสบ.คบ./ ผสบ.คป. และเพื่อกำหนดเป้าหมายและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป	คณะกรรมการฯ ผสบ.คบ./ ผสบ.คป.	สัปดาห์ที่ 25-26	สบ.13-1

ขั้นตอนที่ 14 การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา ณ สิ้นฤดูฤดูส่งน้ำ

38

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา ณ สิ้นฤดูการส่งน้ำ มีขั้นตอน ดังนี้			
14.1 หลังสิ้นฤดูการส่งน้ำ ฝน.คบ./ฝน.คป. จะจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา	ฝน.คบ./ ฝน.คป.	สัปดาห์ที่ 25-26	สบ.14-1
14.2 ฝน.คบ./ฝน.คป. เสนอรายงานฯ ให้ฝน.คบ./ฝน.คป.และผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน (ผอ.คบ./ผอ.คป.) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานฯ และความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ระดับพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาและยกระดับกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ระดับพื้นฐานให้เป็นกลุ่มในระดับใหญ่ขึ้นตามระดับ	ฝน.คบ./ ฝน.คป.	สัปดาห์ที่ 25-26	สบ.14-1
14.3 ผอ.คบ./ผอ.คป. รายงานผลการมีส่วนร่วมด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาให้สำนักชลประทาน (รายไตรมาส) และสำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ (ราย 6 เดือน) ทราบต่อไป	ผอ.คบ./ผอ.คป.	สัปดาห์ที่ 26	สบ.14-1

บทที่ 3

ระบบติดตามประเมินผล

ระบบการติดตามประเมินผล ในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง คือ แนวทางหนึ่งจะใช้แบบฟอร์ม 8-1 ในขั้นตอนที่ 8 เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานในการตรวจเยี่ยมเพื่อสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และเพื่อรับทราบปัญหาในระหว่างการส่งน้ำตามแผน และนำมาวางแผนทางแก้ไขได้อย่างทันที่และอีกแนวทางหนึ่งจะใช้แบบสำรวจติดตามคุณภาพการให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ตามกระบวนการ 14 ขั้นตอน เพื่อวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจการให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาดังกล่าว ของบุคคลากรกรมชลประทาน และนำผลการติดตามมาวิเคราะห์ และปรับปรุงการให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น

3.1 เป้าหมาย

สำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางที่อยู่ในการดูแลรับผิดชอบของผู้ดำเนินการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา และผู้ดำเนินการโครงการชลประทาน โดยที่ผู้รับบริการนี้จะหมายรวมถึงเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ พื้นฐาน โดยได้ขึ้นบัญชีไว้กับโครงการฯ และที่ยังไม่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ ซึ่งการสำรวจจะครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน ทั้งช่วงต้นคลอง กลางคลอง และปลายคลอง

ดังนั้น สำหรับโครงการ ที่จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ยังครอบคลุมไม่ทั้งโครงการ จำเป็นจะต้องกำหนดกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ พื้นฐาน (กลุ่มฯ เา) ให้ครอบคลุมทั้งโครงการก่อน แล้วจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสำรวจ ซึ่งการกำหนดจำนวนตัวอย่างที่จะทำการสำรวจสามารถกำหนดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นกับความต้องการของผู้ที่จะนำไปวิเคราะห์ว่าต้องการให้ครอบคลุมเพียงใด หรือต้องการความน่าเชื่อถือเพียงใด ซึ่งอาจกำหนดขึ้นเองก็ได้ขึ้นกับการกำหนดสมมุติฐานในการนำไปใช้ประโยชน์ ในที่นี้ขอแนะนำวิธีการกำหนดจำนวนตัวอย่างที่จะทำการสำรวจ โดยใช้สูตรของ YAMANE ในการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่

n = จำนวนเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานที่จะสำรวจ

N = ผลรวมของจำนวนเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน ทั้งที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ และที่ยังไม่ได้รวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ

e = ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ซึ่งในที่นี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05 หรือ 5%

3.2 เครื่องมือในการสำรวจ

จะใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

- **ตอนที่ 1** คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ พื้นที่ชลประทานมีกลุ่มผู้ใช้น้ำหรือไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ พื้นที่รับน้ำอยู่บริเวณใดของคลองส่งน้ำ และหน่วยงานกรมชลประทานที่ให้บริการ

- **ตอนที่ 2** คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการรับบริการ โดยแบ่งคำถามวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน ในประเด็นต่าง ๆ รวม 4 ประเด็น ดังนี้

(1) การให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน

- 1.1 เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส
- 1.2 เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ออกพบปะเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ
- 1.3 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ และตอบปัญหา ข้อซักถามได้เป็นอย่างดี
- 1.4 เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้น้ำ

- (2) ความพึงพอใจในกระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน
 - 2.1 มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ
 - 2.2 มีการสำรวจความต้องการเพาะปลูก ก่อนถึงฤดูกาลเพาะปลูก
 - 2.3 มีการกำหนดแผนการส่งน้ำประจำฤดูกาลที่ชัดเจน
 - 2.4 เกษตรกรผู้ใช้น้ำร่วมกันขุดลอก คู คลองส่งน้ำอย่างสม่ำเสมอ
- (3) ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ที่กรมชลประทานจัดให้
 - 3.1 คลองส่งน้ำ คูส่งน้ำ ถนนบนคันคลองและอาคารบังคับน้ำอยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน
 - 3.2 ผู้ใช้น้ำมีช่องทาง และสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชลประทานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
- (4) ความพึงพอใจต่อผลการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน
 - 4.1 ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำ ตามแผนที่กำหนด
 - 4.2 ผู้ใช้น้ำสามารถเพาะปลูกได้พื้นที่ ตามที่วางแผนร่วมกับชลประทาน
 - 4.3 ไม่มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำ

- **ตอนที่ 3** คำถามเกี่ยวกับความไม่พึงพอใจในการรับบริการ โดยแบ่งคำถามวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน ในประเด็นต่าง ๆ รวม 4 ประเด็น ดังนี้

- (1) การให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน
 - 1.1 เจ้าหน้าที่ไม่สุภาพ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์
 - 1.2 เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เคยออกพบปะเกษตรกร
 - 1.3 เจ้าหน้าที่แนะนำ และตอบปัญหา ข้อซักถามของเกษตรกรไม่ชัดเจน
 - 1.4 เจ้าหน้าที่ไม่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้น้ำ
- (2) ความไม่พอใจในกระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน
 - 2.1 ไม่มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้น้ำทราบแต่อย่างใด
 - 2.2 ไม่มีการสำรวจความต้องการเพาะปลูกก่อนวางแผนส่งน้ำ
 - 2.3 ไม่มีการกำหนดแผนการส่งน้ำประจำฤดูกาล
 - 2.4 เกษตรกรไม่เคยร่วมมือในการขุดลอก คูส่งน้ำ คลองส่งน้ำ
- (3) ความไม่พึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ที่กรมชลประทานจัดให้
 - 3.1 คลอง/คูส่งน้ำ ถนนบนคันคลองและอาคารบังคับน้ำมีสภาพชำรุด ใช้งานไม่ได้

3.2 ผู้ใช้น้ำไม่มีช่องทาง และไม่สามารถสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชลประทานได้เลย

(4) ความไม่พึงพอใจต่อผลการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน

4.1 ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

4.2 ผู้ใช้น้ำสามารถเพาะปลูกได้พื้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

4.3 มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำอย่างรุนแรง

- **ตอนที่ 4** ข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงการให้บริการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน โดยให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในแบบสอบถาม เพื่อให้กรมฯ นำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา

รายละเอียดแบบสำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานที่มีต่อการให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน ดังแสดงไว้ในหน้า 36 - 37

3.3 วิธีการสำรวจความพึงพอใจ

(1) เจ้าหน้าที่อธิบายวัตถุประสงค์ในการสำรวจ และความหมายของแบบสำรวจให้ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานได้รับทราบและเข้าใจ

(2) ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน ทั้งที่ได้รวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว และที่ยังไม่ได้รวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ กรอกแบบสำรวจโดยมีเจ้าหน้าที่อธิบายไปพร้อมกัน เพื่อให้เข้าใจในความหมายของแต่ละคำถามตรงกัน

(3) ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานต้องเป็นผู้ลงมือกรอกแบบสำรวจเอง เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการจริง

ทั้งนี้ มีข้อกำหนดว่า

- ผู้รับบริการที่จะสำรวจความพึงพอใจนั้น จะต้องกระจายให้ครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน ทั้งช่วงต้นคลอง กลางคลอง และปลายคลอง และเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตน ดังนี้

(1) จะต้องทำความเข้าใจต่อความหมายของคำถามและวิธีการสำรวจผลในเอกสารฉบับนี้ให้ชัดเจน

(2) ต้องมีความเป็นกลาง ไม่โอนเอียงต่อคำตอบที่ได้รับ

(3) จะต้องมั่นใจว่าผู้ตอบคำถาม เข้าใจความหมายของคำถามชัดเจนดีแล้วจึงให้ตอบ

(4) จะต้องพยายามเลือกสำรวจในพื้นที่ที่คาดว่าผู้ใช้น้ำประสบปัญหามากที่สุด และให้กระจายครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด

(5) หลีกเลี่ยงการตอบนำ และการอธิบายเชิงโน้มน้าวความคิด

(6) กรณีที่เป็นการตอบโดยคณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ ที่มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม จะต้องเป็นตัวแทนของคู่ส่งน้ำแต่ละสายหรือท่อรับน้ำจากคลองแต่ละท่อ โดยการลงมติในแต่ละคำตอบต้องครอบคลุมคู่ทุกสายหรือท่อรับน้ำทุกท่อ

3.4 การวิเคราะห์

จะดำเนินการวิเคราะห์และประเมินผลสำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานที่มีต่อการให้บริการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ทั้งนี้ได้กำหนดการวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ โดยสร้างมาตรวัดแบบ Likert ซึ่งการให้คะแนนความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ได้กำหนดระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ดังนี้

- เห็นด้วยมากที่สุด 4 คะแนน
- เห็นด้วยมาก 3 คะแนน
- เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน
- เห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน

โดยนำคะแนนแต่ละข้อมาแบ่งระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ โดยแบ่งช่วงของค่าพิสัยคะแนนของข้อคำถามเป็น 3 ระดับ และใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นดัชนีในการจัดแบ่งระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ได้ดังนี้

$$\text{พิสัยของค่าคะแนนเท่ากับ } 4 - 1 = 3 \text{ นำมาหารด้วย } 3 = 1.00$$

ดังนั้น

ถ้าคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 1.00 - 2.00 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจหรือพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ

ถ้าคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 2.01 - 3.00 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 3.01 - 4.00 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจอยู่ในระดับสูง

3.5 ระยะเวลาดำเนินงานและสถานที่

ตั้งแต่เดือนสิงหาคม - กันยายนของทุกปี โดยดำเนินการในพื้นที่เขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา และโครงการชลประทานจังหวัด ทั่วประเทศ

3.6 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- (1) สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ
- (2) สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- (3) สำนักชลประทานที่ 1-17
- (4) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
- (5) โครงการชลประทานจังหวัด



**แบบสำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ
ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน**

หน่วยงานของกรมชลประทานที่ให้บริการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน)

- | | | | | |
|----------------------------|---|--|-----------------------------------|--------------------------------------|
| 1. เพศ | ☐ ชาย | ☐ หญิง | | |
| 2. อายุ | ☐ ต่ำกว่า 30 ปี | ☐ 31-40 ปี | ☐ 41-50 ปี | ☐ 51 ปีขึ้นไป |
| 3. พื้นที่ชลประทาน | ☐ มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ | ☐ ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ | | |
| 4. พื้นที่รับน้ำอยู่บริเวณ | ☐ ดันคลอง | ☐ กลางคลอง | ☐ ปลายคลอง | |

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการรับบริการ

ท่านพอใจต่อการส่งน้ำและบำรุงรักษากกรมชลประทานมากน้อยเพียงใด ?

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน)

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	เห็นด้วย			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน				
1.1 เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส				
1.2 เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ออกพบปะเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ				
1.3 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ และตอบปัญหา ข้อซักถามได้เป็นอย่างดี				
1.4 เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้น้ำ				
2. ความพึงพอใจในกระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
2.1 มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ				
2.2 มีการสำรวจความต้องการเพาะปลูก ก่อนถึงฤดูการเพาะปลูก				
2.3 มีการกำหนดแผนการส่งน้ำประจำฤดูการที่ชัดเจน				
2.4 เกษตรกรผู้ใช้น้ำร่วมกันขุดลอก คู คลองส่งน้ำอย่างสม่ำเสมอ				
3. ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ที่กรมชลประทานจัดให้				
3.1 คลองส่งน้ำ คูส่งน้ำ ถนนบนคันคลองและอาคารบังคับน้ำอยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน				
3.2 ผู้ใช้น้ำมีช่องทาง และสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชลประทานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว				
4. ความพึงพอใจต่อผลการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
4.1 ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำ ตามแผนที่กำหนด				
4.2 ผู้ใช้น้ำสามารถเพาะปลูกได้พื้นที่ ตามที่วางแผนร่วมกับชลประทาน				
4.3 ไม่มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำ				



แบบสำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน

ตอนที่ 3 ความไม่พึงพอใจในการรับบริการ

ท่านไม่พอใจต่อการส่งน้ำและบำรุงรักษากรมชลประทานมากน้อยเพียงใด ?

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน)

ประเด็นวัดความไม่พึงพอใจ	เห็นด้วย			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน				
1.1 เจ้าหน้าที่ไม่สุภาพ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์				
1.2 เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เคยออกพบปะเกษตรกร				
1.3 เจ้าหน้าที่แนะนำ และตอบปัญหา ข้อซักถามของเกษตรกรไม่ชัดเจน				
1.4 เจ้าหน้าที่ไม่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้น้ำ				
2. ความไม่พอใจในกระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
2.1 ไม่มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้น้ำทราบแต่อย่างใด				
2.2 ไม่มีการสำรวจความต้องการเพาะปลูกก่อนวางแผนส่งน้ำ				
2.3 ไม่มีการกำหนดแผนการส่งน้ำประจำฤดูกาล				
2.4 เกษตรกร ไม่เคยร่วมมือในการขุดลอก คูส่งน้ำ คลองส่งน้ำ				
3. ความไม่พึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ที่กรมชลประทานจัดให้				
3.1 คลอง/คูส่งน้ำ ถนนบนคันคลองและอาคารบังคับน้ำมีสภาพชำรุด ใช้งานไม่ได้				
3.2 ผู้ใช้น้ำไม่มีช่องทาง และไม่สามารถสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชลประทานได้เลย				
4. ความไม่พึงพอใจต่อผลการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
4.1 ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด				
4.2 ผู้ใช้น้ำสามารถเพาะปลูกได้พื้นที่ ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด				
4.3 มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำอย่างรุนแรง				

ตอนที่ 4 ท่านต้องการให้กรมชลประทานปรับปรุงการให้บริการอย่างไร

ขอขอบพระคุณที่กรุณากรอกแบบสอบถาม

หมายเหตุ แบบสำรวจนี้ใช้สำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน จากการที่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาให้บริการส่งน้ำและบำรุงรักษาให้แก่พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรประจำฤดูกาล

สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

บรรณานุกรม

47

- วิพุธ อ่องสกุล และกล้า จิระสานต์. 2548. โครงการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ชุดเครื่องมือการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning Tool Kits) **คู่มือการปฏิบัติงาน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). 96 หน้า
- กลุ่มงานพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ. 2548. **การบริหารจัดการชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา**. กรุงเทพฯ : กรมชลประทาน. 398 หน้า
- กลุ่มงานพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ. 2548. **การบริหารจัดการน้ำ และการบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน**. กรุงเทพฯ : กรมชลประทาน. 224 หน้า
- กลุ่มงานพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ. 2550. **กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันรับประโยชน์**. กรุงเทพฯ : กรมชลประทาน. 31 หน้า
- กลุ่มงานจัดสรรน้ำ. 2551. **คู่มือการใช้โปรแกรม Excel เพื่อคำนวณหาการใช้น้ำ (ROS) ของโครงการประเภทต่าง ๆ**. กรุงเทพฯ : กรมชลประทาน. 7 หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบฟอร์มที่ใช้ในกระบวนการด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา
โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม 14 ขั้นตอน

แบบฟอร์มการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำ

ตาราง ☐ แผน ☐ ผลการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำ/โครงการ จังหวัด

ในช่วง ฤดูแล้ง ฤดูฝน ปี พ.ศ.....

(ระหว่างเดือน ถึงเดือน)

สัปดาห์ ที่	ช่วงวันที่ (จันทร์ - อาทิตย์)	ความต้องการน้ำจากอ่างฯ (ล้าน ม. ³)						หมายเหตุ
		การเกษตร	อุปโภค-บริโภค	อุตสาหกรรม	รักษาระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม	
1								ความต้องการน้ำรายเดือน - ล้าน ม. ³
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								รวม ล้าน ม. ³
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
รวม (ล้าน ม. ³)								

หมายเหตุ : กำหนดให้วันเริ่มต้นในแต่ละสัปดาห์คือวันจันทร์

☐ ข้อมูลแผนก่อนปลูก ☐ ข้อมูลปรับเปลี่ยนแล้วก่อนปลูก ☐ ข้อมูลปลูกจริง
 ฤดู ปี พ.ศ.
 คลองซอยสาย คู/ท่อที่

ลำดับที่	หมายเลข แปลง	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	รายชื่อผู้ขอไถ่จำนำ	สถานะ	จำนวนพื้นที่ที่จะปลูกพืช (ไร่)				
					ข้าว	พืชไร่	ไม้สวน	บ่อปลา	อื่นๆ
รวมทั้งหมด									

สำรวจเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(.....)

หัวหน้าดู/ต่อ

คำแนะนำเพิ่มเติม :

ช่อง อื่น ๆ เช่น เลี้ยงสัตว์ (ตัว)

ช่อง สถานะให้เขียนอักษรย่อ “ช” หมายถึง ผู้เช่า “ถ” หมายถึง ผู้ถือครองกรรมสิทธิ์

แบบฟอร์มสำหรับองค์กรผู้ใช้น้ำขอใช้น้ำจากโครงการชลประทาน

ข้อมูลประกอบการขอใช้น้ำ

☐ ข้อมูลแผนก่อนปลูก ☐ ข้อมูลปรับเปลี่ยนแล้วก่อนปลูก ☐ ข้อมูลปลูกจริง

ฤดู.....ปี พ.ศ.

ชื่อองค์กรผู้ใช้น้ำ

โครงการ.....จังหวัด.....

คลอง	กม. - กม.	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	จำนวนพื้นที่ที่จะปลูกพืช (ไร่)				
			ข้าว	พืชไร่	ไม้สวน	บ่อปลา	อื่นๆ
รวม							

(นาย.....)

ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำ.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบฟอร์มการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำ

ตาราง แผน ผลการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืช ฤดูแล้ง ฤดูฝน ปี /..... จากอ่างเก็บน้ำ โครงการ

คลองส่งน้ำ	จังหวัด	อำเภอ	ปริมาณน้ำ (ล้าน ม.³)					พื้นที่เป้าหมาย (ไร่)								ประสิทธิภาพการชลประทาน (%)	
			เกษตร	อุปโภค-บริโภค ☐	อุตสาหกรรม	อื่นๆ	รวม	ข้าวนาปรัง	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	บ่อปลา	บ่อกัก		อื่นๆ
คลองสายใหญ่																	
คลองสายซอย																	
คลองสายซอย																	
คลองสายซอย																	
คลองสายใหญ่																	
คลองสายซอย																	
คลองสายซอย																	
คลองสายซอย																	
รวม																	

หมายเหตุ

- คลองสายใหญ่ ที่กำหนดแผนจัดสรรน้ำ (ปริมาณน้ำ) / พื้นที่เป้าหมาย ให้รวมทั้งหมดจากคลองสายซอยและท่อส่งน้ำเข้านา ที่รับน้ำโดยตรงจากคลองสายใหญ่

แบบรายงานการติดตามการส่งน้ำ (ระหว่างการส่งน้ำ)

กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน เขตที่ โครงการ

ฤดู.....ปี พ.ศ. ได้รับน้ำจากคู/ท่อที่..... คลองแยกซอย/คลองแยกสาย

สำรวจ ณ วันที่..... เดือน พ.ศ.

1. ปฏิทินส่งน้ำประจำฤดูกาล เริ่ม วันที่/...../..... สิ้นสุดวันที่/...../.....
2. ปริมาณน้ำที่จัดสรร ☐ วัดไม่ได้เพราะ
- ☐ วัดได้ มีปริมาณน้ำชลประทานที่ส่ง มีดังนี้

ลำดับ ที่	จุดตรวจสอบปริมาณน้ำไหลผ่าน	ตำแหน่ง กม.	เวลา ณ จุด ตรวจสอบ	ปริมาณน้ำตาม แผนการส่งน้ำ (ลบ.ม./วิ)	ปริมาณน้ำที่ส่ง			ปัญหา/แนวทางแก้ไข
					พอดี	มากเกินไป	น้อยไป	

.....
(.....)
พนักงานส่งน้ำ/อาสาสมัครชลประทาน

แบบรายงานผลการปฏิบัติงานในการตรวจเยี่ยมเพื่อสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ รายสัปดาห์ ประจำปี พ.ศ.

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน..... สขป.

รายงาน ณ วันที่..... เดือน พ.ศ.

วัน เดือน ปี	กิจกรรมการปฏิบัติงาน	สถานที่	ผลการปฏิบัติงาน	ปัญหาที่พบ	การแก้ไขในเบื้องต้น

ลงชื่อ.....พนักงานส่งน้ำ/อาสาสมัครชลประทาน
(.....)

แบบฟอร์ม สป.9-1

57

แบบสรุปปริมาณน้ำที่จัดสรรรวม ฤดู..... ปี

โครงการ จ.

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา / โครงการชลประทาน

สำนักชลประทานที่.....

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ขนาดโครงการ ☐ ใหญ่ ☐ กลาง ☐ เล็ก
- 1.2 ระบบชลประทาน ☐ ไม่มีระบบเก็บกัก ☐ มีระบบเก็บกัก ☐ อื่น ๆ
- 1.3 ระบบส่งน้ำ ☐ แรงโน้มถ่วง ☐ สูบน้ำ ☐ ท่อ ☐ อื่น ๆ
- 1.4 พื้นที่ชลประทานโครงการ ไร่
- 1.5 พื้นที่ส่งน้ำฤดูนี้ ไร่
- (ปรับปรุงแล้วเสร็จ ไร่)
- 1.6 ปฏิทินส่งน้ำ เริ่ม// ปิด//

2. ปริมาณน้ำที่จัดสรร

- ☐ วัดไม่ได้ เพราะ
- ☐ วัดได้ มีปริมาณน้ำที่จัดสรรแต่ละเดือน ดังนี้

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

เดือน	ปริมาณน้ำที่จัดสรร ณ. ปตร			รวม
	คลองสายใหญ่ฝั่งซ้าย	คลองสายใหญ่ฝั่งขวา	อื่น ๆ	
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
รวมตลอดฤดู				

อนึ่งในกรณีที่โครงการไม่มี/ไม่สามารถวัดปริมาณน้ำที่จัดสรรได้ มีวิธีอื่น ๆ ในการประมาณหรือคำนวณปริมาณน้ำที่จัดสรรของโครงการได้หรือไม่ ☐ ไม่ได้ ☐ ได้ ด้วยวิธี

ปริมาณน้ำที่ประมาณหรือคำนวณได้เท่ากับล้านลูกบาศก์เมตร

หมายเหตุ : ชนิดพืช เพิ่มและเปลี่ยนแปลงได้ตามที่มีการเพาะปลูก

2. การขุดลอกคูน้ำก่อนได้รับน้ำ

- ☐ ไม่ได้ทำ เพราะ.....
- ☐ ทำเมื่อ..... สมาชิกร่วม.....คน

3. การร่วมขุดลอกคลอง.....กับเจ้าหน้าที่ชลประทาน

- ☐ ไม่ได้ทำ เพราะ.....
- ☐ ทำเมื่อ..... สมาชิกร่วม.....คน

4. การเก็บค่าส่งน้ำ-บำรุงรักษาหรือกองทุนส่งน้ำ-บำรุงรักษา

- ☐ ไม่มีการเก็บ เพราะ.....
- ☐ มีการเก็บ เก็บในอัตรา..... ได้เงินรวม.....บาท
ยอดคงเหลือ.....บาท

5. ปัญหาการจัดสรรน้ำภายในแลก

- ☐ ไม่มี ☐ มี ลักษณะ ☐ น้ำไม่พอ ☐ ส่งไม่ตรงเวลา
 ☐ ขโมยน้ำ ☐ อื่นๆระบุ
- ☐ ปัญหาเกิดขึ้นได้รับการแก้ไขหรือไม่ ☐ แก้ไขแล้ว ☐ ยังไม่ได้แก้ไข

6. ปัญหาการจัดสรรน้ำระหว่างแลก

- ☐ ไม่มี ☐ มี ลักษณะ ☐ น้ำไม่พอ ☐ ส่งไม่ตรงเวลา
 ☐ ขโมยน้ำ ☐ อื่นๆระบุ
- ☐ ปัญหาเกิดขึ้นได้รับการแก้ไขหรือไม่ ☐ แก้ไขแล้ว ☐ ยังไม่ได้แก้ไข

.....
(นาย.....)

แบบสอบถาม

ผลผลิต ราคา ความพอใจและปัญหาของเกษตรกรสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำหลัง/สิ้นสุดการส่งน้ำ

ฤดู ปี

โครงการ

1. เนื้อที่แปลงที่ดิน.....ไร่
2. ที่ตั้งของแปลงที่ดิน ☐ ญ ดันคุน้ำ/ท่อ ☐ ญ กลางคุน้ำ/ท่อ ☐ ญ ปลายคุน้ำ/ท่อ
3. การปลูกพืช ผลผลิตและราคาที่ขายได้ : ในฤดูที่ผ่านมา ท่านปลูกพืชชนิดใดบ้าง เนื้อที่เท่าใดและได้ผลผลิตเท่าใด

ชนิดพืช (ระบุ)	เนื้อที่ปลูก (ไร่-งาน)	ผลผลิตที่ได้รับ * (กก.)	ราคาที่ขายได้ * (บาท/กก.)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

หมายเหตุ : * ถ้าหน่วยไม่เป็น กก. ให้ระบุหน่วยด้วย

4. การได้รับน้ำชลประทาน

การปลูกพืชข้างคัน ท่านได้รับน้ำชลประทานจากโครงการหรือไม่

☐ ไม่ได้รับ เพราะเหตุใด

☐ ได้รับ ☐ พอเพียงหรือไม่ ☐ พอเพียง ☐ ไม่ค่อยพอเพียง ☐ ไม่พอเพียง

ไม่ค่อยพอเพียง/ไม่พอเพียงในช่วงใด

เพราะเหตุใด

5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ

5.1 ท่าน/ตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมการชดเชยของกลุ่มผู้ใช้น้ำก่อนรับน้ำในฤดูที่ผ่านมาหรือไม่

☐ ร่วม ☐ ขาด ในกรณีที่ขาด เพราะเหตุใด

5.2 ท่านยินดี/ยินยอมเสียค่าปรับตามข้อตกลงกลุ่มผู้ใช้น้ำหรือไม่

☐ ยินดี/ยินยอม เสียค่าปรับเป็นเงิน บาท

☐ ไม่ยินยอม เพราะ

5.3 ในฤดูที่ผ่านมาท่านรับน้ำตามรอบเวลาที่หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำจัดแบ่งให้หรือไม่

☐ ไม่รับน้ำตามรอบเวรเลย ☐ รับน้ำตามรอบเวรเป็นบางครั้ง ☐ รับตามรอบเวรเท่านั้น

5.4 ในฤดูที่ผ่านมากลุ่มผู้ใช้น้ำ/โครงการมีกิจกรรมอย่างอื่น ๆ ที่เชิญชวนให้ท่านเข้าร่วมหรือไม่

☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุ)

ท่านเข้าร่วมหรือไม่ ☐ ได้เข้าร่วม ☐ ไม่ได้เข้าร่วม เพราะ

5.5 ในกรณีที่กลุ่มของท่านมีการเก็บค่าน้ำชลประทาน ท่านจ่ายค่าน้ำชลประทานหรือไม่

☐ จ่าย จำนวนเงิน.....บาท

☐ ไม่จ่าย เพราะเหตุใด

6. ความพอใจต่อการจัดสรรน้ำ

6.1 ในฤดูที่ผ่านมา ท่านมีความพอใจต่อการจัดสรรน้ำของหัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำหรือไม่

☐ พอใจมาก ☐ พอใจ ☐ ไม่ค่อยพอใจ ☐ ไม่พอใจ

ในกรณีที่ไม่ค่อยพอใจ/ไม่พอใจ เพราะ

6.2 ในฤดูที่ผ่านมา ท่านมีความพอใจต่อการจัดสรรน้ำของเจ้าหน้าที่โครงการหรือไม่

☐ พอใจมาก ☐ พอใจ ☐ ไม่ค่อยพอใจ ☐ ไม่พอใจ

ในกรณีที่ไม่ค่อยพอใจ/ไม่พอใจ เพราะ

7. ปัญหาในการรับน้ำ/บริการชลประทาน

ในฤดูที่ผ่านมา ท่านมีปัญหาในการรับน้ำ/บริการชลประทานหรือไม่

☐ ไม่มี ☐ มี ในด้าน.....

8. ท่านมีความเห็น/ความต้องการให้มีการปรับปรุงการจัดการชลประทานโครงการหรือไม่ อย่างไร

☐ ไม่มี ☐ มี ประเด็น.....

แบบรายงานกิจกรรมองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานประจำฤดูกาล

กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน เขตที่

โครงการ ฤดู ปี พ.ศ.

สำรวจ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

องค์ประกอบที่ 1 สมาชิก

- 1.1 สมาชิกกลุ่มฯ ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.2 สมาชิกกลุ่มฯ เข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกันทุกครั้งที่มีการประชุม
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.3 สมาชิกกลุ่มฯ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.4 การพิจารณาในที่ประชุม หากมีการเลือกให้ตัดสินใจ จะใช้วิธีการลงมติ
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....

องค์ประกอบที่ 2 คณะกรรมการและหัวหน้ากลุ่ม

- 1.5 มีการจัดทำและปฏิบัติตามปฏิทินแผนการดำเนินงานประจำปี
☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ.....
- 1.6 คณะกรรมการสามารถดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ขององค์กรเมื่อหมดวาระ ได้ด้วยตนเอง
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.7 คณะกรรมการกลุ่มฯ มีการควบคุมการใช้น้ำไม่ให้เกินปริมาณน้ำที่ได้รับสรร
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.8 มีการประชุมคณะกรรมการกลุ่มฯ ประจำฤดูกาลส่งน้ำ (มากกว่า 2 ครั้งต่อหนึ่งฤดูกาลส่งน้ำ)
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.9 มีการบันทึกผลการประชุมคณะกรรมการบริหารทุกครั้ง
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.10 มีการเก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับการประชุมและการบริหารของคณะกรรมการฯ อย่างเป็นระเบียบ
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....
- 1.11 ผู้นำกลุ่มฯ มีความสามารถในการจัดทำบันทึก และติดต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....

องค์ประกอบที่ 3 กฎระเบียบ

- 1.12 มีกฎระเบียบของกลุ่มฯ เป็นลายลักษณ์อักษรและติดประกาศให้ทราบทั่วกัน
☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ.....
- 1.13 มีการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบ
☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ.....

องค์ประกอบที่ 4 กิจกรรม

1.14 กิจกรรมองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน

ลำดับ ที่	วันที่	กิจกรรมของกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม

1.15 การบำรุงรักษาระบบชลประทาน

ลำดับ ที่	วันที่	ระบบชลประทานที่บำรุงรักษา	ตำแหน่ง กม.	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม

องค์ประกอบที่ 5 กองทุน

1.16 สมาชิกกลุ่มฯ มีการจัดตั้งกองทุนสำหรับใช้ในกิจกรรมของกลุ่ม

☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ.....

1.17 สมาชิกกลุ่มฯ ให้ความร่วมมือในการจ่ายเงินเข้ากองทุนของกลุ่มฯ เป็นอย่างดี

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ.....

.....

(.....)

พนักงานส่งน้ำ/อาสาสมัครชลประทาน

รายงานผลการดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา ฤดู ปี

โครงการ จ.

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทาน

สำนักชลประทานที่

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ขนาดโครงการ ☐ ใหญ่ ☐ กลาง ☐ เล็ก
- 1.2 ระบบชลประทาน ☐ ไม่มีระบบเก็บกัก ☐ มีระบบเก็บกัก ☐ อื่น ๆ
- 1.3 ระบบส่งน้ำ ☐ แรงโน้มถ่วง ☐ สูบน้ำ ☐ ท่อ ☐ อื่น ๆ
- 1.4 พื้นที่ชลประทานโครงการ ไร่
 - มีระบบส่งน้ำไร่
 - ไม่มีระบบส่งน้ำ.....ไร่
- 1.5 จำนวนกลุ่มผู้ใช้น้ำ/องค์กรผู้ใช้น้ำ (ณ สิ้นฤดูส่งน้ำ)
 - 1) กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)
 - ระดับคุน้ำ/ท่อ/หมู่บ้าน กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - 2) กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน
 - ระดับคลองแยกซอย/เทียบท่า กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - ระดับคลองซอย/เทียบท่า กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - ระดับโครงการ..... กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - ระดับอื่น ๆ (ระบุ) กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - 3) สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - 4) กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - 5) สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน กลุ่ม สมาชิกรวม คน

2. การดำเนินงานด้านการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

2.1 การออกเยี่ยมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

- ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ หัวข้อเรื่อง 1.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน
 2.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน
 3.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน

2.2 การประชุมชี้แจง/ระดมความเห็น/จัดเวทีชาวบ้าน

- ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ หัวข้อเรื่อง 1.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน
2.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน
3.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน

2.3 การก่อตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (ในฤดูส่งน้ำนี้)

- 1) กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)
 - ระดับศูนย์น้ำ/ท่อ/หมู่บ้าน กลุ่ม สมาชิกรวม คน
- 2) กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน
 - ระดับคลองแยกซอย/เทียบท่า กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - ระดับคลองซอย/เทียบท่า กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - ระดับโครงการ..... กลุ่ม สมาชิกรวม คน
 - ระดับอื่น ๆ (ระบุ) กลุ่ม สมาชิกรวม คน
- 3) สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน กลุ่ม สมาชิกรวม คน
- 4) กลุ่มเกษตรกร กลุ่ม สมาชิกรวม คน
- 5) สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน กลุ่ม สมาชิกรวม คน

2.4 การฝึกอบรม/ดูงานแก่กลุ่มผู้ใช้น้ำ (ผู้นำและสมาชิก)

- ไม่ได้ทำ ทำ หัวข้อเรื่อง 1.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน
2.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน
3.....จำนวน.....ครั้ง ผู้เข้าร่วม..... คน

3. การดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษา

จำนวนกลุ่มผู้ใช้น้ำ ระดับศูนย์น้ำ/ท่อ/หมู่บ้านในพื้นที่ส่งน้ำ สมาชิก..... คน

- 3.1 การแจ้งพื้นที่ส่งน้ำเป้าหมาย ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ พื้นที่.....ไร่
- 3.2 การแจ้งความต้องการปลูกพืชของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ พื้นที่.....ไร่
- 3.3 การประชุมกรรมการฯ กำหนดพื้นที่และปฏิทินส่งน้ำ ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ พื้นที่.....ไร่
 - ปฏิทินการส่งน้ำตามการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เริ่ม/...../..... ปี/...../.....
 - พื้นที่ส่งน้ำตามการพิจารณาของคณะกรรมการฯ.....ไร่ (ปรับปรุงแล้วเสร็จ.....ไร่)
- 3.4 การบำรุงรักษากลุ่มผู้ใช้น้ำ ก่อนการรับน้ำ ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ จำนวน.....กลุ่มผู้ใช้น้ำ
- 3.5 การกำหนดแผนการส่งน้ำ ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ
- 3.6 การส่งน้ำตามแผนตลอดฤดู ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ
- 3.7 การแจ้งพื้นที่ปลูกจริงและกิจกรรมกลุ่ม ☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ

3.8 การสำรวจผลผลิตต่อไร่ ราคา และปัญหา/ความพอใจของสมาชิก

☐ ไม่ได้ทำ ☐ ทำ จำนวนเกษตรกรที่สำรวจ ราย มีผลดังนี้

- ผลผลิตต่อไร่และราคาที่ขายได้ของพืชสำคัญ

ชนิดที่ 1 (ชื่อ) ผลผลิตต่อไร่ กก. ราคาขายได้บาท/กก.

ชนิดที่ 2 (ชื่อ) ผลผลิตต่อไร่ กก. ราคาขายได้บาท/กก.

ชนิดที่ 3 (ชื่อ) ผลผลิตต่อไร่ กก. ราคาขายได้บาท/กก.

- จำนวนเกษตรกรที่ตอบว่ามีปัญหาการจัดสรร ราย

- จำนวนเกษตรกรที่ตอบว่าพอใจและพอใจมากต่อการจัดสรรน้ำของหัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ..... ราย

- จำนวนเกษตรกรที่ตอบว่าพอใจและพอใจมากต่อการจัดสรรน้ำของเจ้าหน้าที่..... ราย

3.9 ปริมาณน้ำที่จัดสรรจากหัวงานรวมตลอดฤดู ☐ วัดไม่ได้ ☐ วัด ปริมาณล้าน ลบ.ม.

4. ผลสำเร็จในการส่งน้ำและบำรุงรักษา

การดำเนินงานส่งน้ำและบำรุงรักษาข้างต้นมีค่าดัชนีชี้ผลสำเร็จการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 ดัชนีการใช้ที่ดินพื้นที่ชลประทาน =%

4.2 ดัชนีการใช้ที่ดินพื้นที่ส่งน้ำ =%

4.3 ประสิทธิภาพชลประทานรวม =%

4.4 ผลผลิตต่อไร่เปรียบเทียบ

พืชสำคัญที่ 1 (ชื่อ)..... =%

พืชสำคัญที่ 2 (ชื่อ)..... =%

พืชสำคัญที่ 3 (ชื่อ)..... =%

4.5 ค่า O&M ต่อไร่ต่อฤดู =บาท/ไร่

4.6 ดัชนีความสามารถในการจัดสรรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำ =%

4.7 ดัชนีความสามารถในการบำรุงรักษาของกลุ่มผู้ใช้น้ำ =%

4.8 ดัชนีปัญหาการจัดสรรน้ำ =%

4.9 ดัชนีความพอใจการจัดสรรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำ =%

4.10 ดัชนีความพอใจการจัดสรรน้ำของเจ้าหน้าที่ =%

4.11 รายได้เพิ่มจากการส่งน้ำและบำรุงรักษาต่อไป =%

4.12 สัดส่วนรายได้เพิ่มต่อค่า O&M =%

ภาคผนวก ข

**แบบฟอร์มการสำรวจติดตามคุณภาพการให้บริการด้าน
การส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม 14 ขั้นตอน**



แบบสำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน

หน่วยงานของกรมชลประทานที่ให้บริการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน)

- | | | | | |
|----------------------------|---|--|-----------------------------------|--------------------------------------|
| 1. เพศ | ☐ ชาย | ☐ หญิง | | |
| 2. อายุ | ☐ ต่ำกว่า 30 ปี | ☐ 31-40 ปี | ☐ 41-50 ปี | ☐ 51 ปีขึ้นไป |
| 3. พื้นที่ชลประทาน | ☐ มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ | ☐ ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ | | |
| 4. พื้นที่รับน้ำอยู่บริเวณ | ☐ ต้นคลอง | ☐ กลางคลอง | ☐ ปลายคลอง | |

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการรับบริการ

ท่านพอใจต่อการส่งน้ำและบำรุงรักษากรมชลประทานมากน้อยเพียงใด ?

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน)

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	เห็นด้วย			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน				
1.1 เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส				
1.2 เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ออกพบปะเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ				
1.3 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ และตอบปัญหา ข้อซักถามได้เป็นอย่างดี				
1.4 เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้น้ำ				
2. ความพึงพอใจในกระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
2.1 มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ				
2.2 มีการสำรวจความต้องการเพาะปลูก ก่อนถึงฤดูกาลเพาะปลูก				
2.3 มีการกำหนดแผนการส่งน้ำประจำฤดูกาลที่ชัดเจน				
2.4 เกษตรกรผู้ใช้น้ำร่วมกันขุดลอก คู คลองส่งน้ำอย่างสม่ำเสมอ				
3. ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ที่กรมชลประทานจัดให้				
3.1 คลองส่งน้ำ คูส่งน้ำ ถนนบนคันคลองและอาคารบังคับน้ำอยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน				
3.2 ผู้ใช้น้ำมีช่องทาง และสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชลประทานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว				
4. ความพึงพอใจต่อผลการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
4.1 ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำ ตามแผนที่กำหนด				
4.2 ผู้ใช้น้ำสามารถเพาะปลูกได้พื้นที่ ตามที่วางแผนร่วมกับชลประทาน				
4.3 ไม่มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำ				



**แบบสำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ
ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน**

ตอนที่ 3 ความไม่พึงพอใจในการรับบริการ

ท่านไม่พอใจต่อการส่งน้ำและบำรุงรักษากรมชลประทานมากน้อยเพียงใด ?
(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน)

ประเด็นวัดความไม่พึงพอใจ	เห็นด้วย			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ชลประทาน				
1.1 เจ้าหน้าที่ไม่สุภาพ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์				
1.2 เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เคยออกพบปะเกษตรกร				
1.3 เจ้าหน้าที่แนะนำ และตอบปัญหา ข้อซักถามของเกษตรกร ไม่ชัดเจน				
1.4 เจ้าหน้าที่ไม่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้น้ำ				
2. ความไม่พอใจในกระบวนการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
2.1 ไม่มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้น้ำทราบแต่อย่างใด				
2.2 ไม่มีการสำรวจความต้องการเพาะปลูกก่อนวางแผนส่งน้ำ				
2.3 ไม่มีการกำหนดแผนการส่งน้ำประจำฤดูกาล				
2.4 เกษตรกรไม่เคยร่วมมือในการขุดลอก คูส่งน้ำ คลองส่งน้ำ				
3. ความไม่พึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ที่กรมชลประทานจัดให้				
3.1 คลอง/คูส่งน้ำ ถนนบนคันคลองและอาคารบังคับน้ำมีสภาพชำรุด ใช้งานไม่ได้				
3.2 ผู้ใช้น้ำไม่มีช่องทาง และไม่สามารถสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชลประทานได้เลย				
4. ความไม่พึงพอใจต่อผลการส่งน้ำและบำรุงรักษาของกรมชลประทาน				
4.1 ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด				
4.2 ผู้ใช้น้ำสามารถเพาะปลูกได้พื้นที่ ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด				
4.3 มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้น้ำอย่างรุนแรง				

ตอนที่ 4 ท่านต้องการให้กรมชลประทานปรับปรุงการให้บริการอย่างไร

ขอขอบคุณที่กรุณากรอกแบบสอบถาม

หมายเหตุ แบบสำรวจนี้ใช้สำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน จากการที่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาให้บริการส่งน้ำและบำรุงรักษาให้แก่พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรประจำฤดูกาล

Note

Note



ISBN : 978-974-403-619-3

พิมพ์ครั้งแรก : สิงหาคม 2552 จำนวน 3,000 เล่ม

ที่ปรึกษา : นายชลิต ดำรงค์ศักดิ์ อธิบดีกรมชลประทาน
 นายวีระ วงศ์แสงนาค รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา
 นายมงคล วิเชียรชิต รองอธิบดีฝ่ายบริหาร
 นายสุพัตร วัฒนยู ผู้อำนวยการสำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ
 นายเลิศชัย ศรีอนันต์ ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำ

บรรณาธิการ : นายมนัส กำเนิดมณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 ของประชาชน

ผู้เขียน : นายสมบัติ สาลีพัฒนา วิศวกรชลประทานชำนาญการ
 นายรัชชัย ไตรวารี วิศวกรชลประทานชำนาญการ
 นายอุลิต รัตนตั้งตระกูล วิศวกรชลประทานชำนาญการ
 นายธีรนนท์ เจริญศิริมณี วิศวกรชลประทานชำนาญการ
 นายก่อนก กิณเนียม นายช่างชลประทานชำนาญงาน



" กรมชลประทานรับฟังและเรียนรู้ความต้องการของ
ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านช่องทางต่าง ๆ จำนวน
10 ช่องทาง

และนำข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือคำชมเชย
เหล่านั้น เข้าสู่กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน โดยการประสานงาน
กับเครือข่ายทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อย่างเป็นระบบ

ตลอดจนนำข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือ
คำชมเชย มาวิเคราะห์ และปรับปรุงกระบวนการทำงานในระดับต่าง ๆ
ของกรมชลประทาน อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่
ผู้รับบริการ และนำไปสู่การกล่าวถึงกรมชลประทานในทางที่ดี "



สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

811 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์/โทรสาร : 0-2669-3775 โทรสาร : 0-2669-1460

Web Site : <http://ppp.rid.go.th/>

E-mail address : 1460@mail.rid.go.th, rid1460@yahoo.com, rid1460@gmail.com